Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 257 — ՈՒՐԲԱԹ 9 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1884 — (Ն. Տ.) 21 ՆՈՅԵՄԲԵՐ — 3 ՍԵՊՏԷՄԲԵՐ 1302

ՊԱՏՄԱՆՔ

Աբոնումնի տողը մէկ անգամի համար 3 գուրուշ. երկու անգամի համար 2 գուրուշ է. աւելի անգամներու համար զատ համաձայնութիւն կայ։

Օրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել

«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»

ԹՈՐԲԱԳԵՐԱՏՈՒՆ. Ղալաթիա, Հորատունկեան խան։

Իսկ գաւառներէն հետեւեալ հասցէին՝

درعلیه ده غلطه ده خانده تورادونکیان اوروك

غزته‌سی اداره‌سنه

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY, Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պատուոյ	Համար	Տարեկան	գահեկան արծաթ	200
»	»	Վեցամսեայ	»	100
»	»	Եռամսեայ	»	50
»	»	Հատով	»	1
Գաւառաց	Համար	Տարեկան	»	240
»	»	Վեցամսեայ	»	120
»	»	Եռամսեայ	»	60
Օտար	երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք	56
»	»	Վեցամսեայ	»	28

Դուրս դրկուած յայտարարաց համար ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

Ծանուցմունք կընդունուին ԻՍԴԲՐՈՆ ԷՃԷՆՍԻ գործակալութեան ձեռամբ, Քարաքէօյ, Տէյիրմէն խան։

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՈՒՐԲԱԹ 9 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

«ԿՈՅՐ ՆԱԽԱՐԱՐ»ԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

Անգլիոյ Թղթատարութեան և հեռագրաց Նախարար Պ. Ֆոսէդի մահն անցեալները ծանուցինք։ Այս երեւելի քաղաքագէտին կեանքը քաջալերական օրինակ մ'է այն սքանչելի արդեանց, զորս կ'ունենայ ինքնօգնութիւն, երբ միացած է հաստատ կամեցողութեան և զօրաւոր բնաւորութեան մը հետ։ Պ. Ֆոսէդ ծնաւ Սալիսպըրի քաղաքին մէջ, 1833ին։ Քաղաքացի էր մարմնով, քաջառողջ էր մտքով, և իւր բոլոր կենաց մէջ իրեն սկզբունք դրաւ առողջ դիպ յաջողութիւն։ Պ. Ֆոսէդ յաճախ խօսեցաւ թէ՛ «Բրիտանական Ընկերակցութեան» և թէ «Ընկերային Դիտութեան ժողովոյն» մէջ։ Պ. Ճօն Սդուարդ Միլ և Պ. Բոպտըն զինք քաջալերեցին շարունակելու իւր ուսումնասիրութեանց մէջ, և «Դործակցութեան» վրայ Ընկերային Դիտութեան ժողովոյն մէջ արտասանած մէկ բանախօսութիւնը շատ հաւնեցաւ։ «Արհեստական Միութեանց» վրայ խօսած մէկ ճառովն հանդիսացաւ առաջնակարգ բարեացակամ և յատագով գործաւոր և արհեստաւոր դասուց։ 1863ին հրատարակեց «Առձեռն Քաղաքական Տնտեսութիւն» մը։ Նոյն միջոցին շարունակ կը գրէր դէպ ի երկրային գիտութեանց վրայ։ Նոյն տարին Պ. Ֆոսէդ ընտրեցաւ քաղաքական տնտեսութեան ուսուցչապետ (Բրօֆէսօր) Քէմպրիճի Համալսարանին։ Բայց կամքի զօրաւորութեան դժբախտ դէպքը բնաւ փոփոխում չէր պատճառած Պ. Ֆոսէդի քաղաքական բաղձանաց մէջ։ Ուստի, մի քանի անգամ փորձ փորձեց Երեսփոխան ընտրուելու, և ի վերջոյ 1865ին ընտրեցաւ Երեսփոխան Պրայդընի, իւր պահպանողական հակառակորդէ 500 քուէ աւելի ստանալով։ Անկէ ի վեր գրէթէ անընդհատ անդամ էր Բուլսէնդէնին։ Պ. Ֆոսէդ միշտ պաշտպան հանդիսացաւ ազատական ծրագրերու, և ի հարկին Ազատականաց Ներսէսին դէմ ալ կը խօսէր։ Շուտով ստացաւ առաջնակարգ ատենաբանի մը համբաւն, և բոլոր կուսակցութեանց համարումը շահեցաւ իւր խօսելու և քննադատելու անկեղծ և անկողմնակալ ոճով։ Հաւատարական ձեւեր չունէր բնաւ։ Հանդարտ և ըստ ինքեան դոյն մ'էր ամենէն դժուարին խնդրոց մէջ իսկ։ Միշտ բան մ'ունէր ըսելու, և եղանակ մ'ունէր լաւ և համոզիչ կերպիւ ըսելու։

Պ. Ֆոսէդ մանաւանդ հոգածութեամբ ուսումնասիրած էր Հնդկաստանի գործերն, և վերջանձնօրէն պաշտպան կը հանդիսանար հնդիկ բնիկ ցեղերուն շահուց, որոց կողմէ 1880 ին մեծարժէք նուէր մը ստացաւ, արդիւնք բընիկ ձեռագործի։

Երբ 1880 ին Պ. Կլատսդոն երկրորդ անգամ Նախարարապետ եղաւ, Թղթատարութիւն և հեռագրաց Նախարարութիւն յանձնեց Պ. Ֆոսէդի, որ վարչային մեծ կարողութիւն ցոյց տուաւ այս կարեւոր և բազմակնճիռ պաշտման մէջ։ Բոլոր Անգլիա երախտագիտութեամբ կը յիշէ և կը վայելէ այն բարեբաստութիւնը զոր Պ. Ֆոսէդ մըցուց Թղթատարութեան և հեռագրաց մէջ։ Թղթատարական պաշտօնատան Խնայողական Արկղը մանաւանդ մեծ բարիք մ'եղած է ժողովրդական դասուց։ Այս Արկղ կ'ընդունի մինչեւ իսկ 20 փարայի խնայութիւն մը, և այս փոքրիկ խնայողութիւնք դիզուելով և տոկոս բերելով, գործաւորին և մ.ջին դասու քաղաքացւոյն համար լաւ դրամագլուխ մը կը կազմեն։ Թղթատարական պաշտօնատան որ և է մէկ ճիւղը դիմելով, կարելի է ստանալ թուղթ մը որոյ վրայ 12 քառակուսիներ կան։ Ատոնց վրայ մէկ մէկ քէսէդ նոյ (18 փարա) նամակագրողի փակցնելով և թղթին ետ դարձնելով պաշտօնատունը, մարդ մը շիլին մը (5 ½ գրուշ) աւանդած կը լինի, և ադոր փոխարէն ընդ-ոշէկ հաշ- մը կը բացուի իւր անուան։ Նոյն ընթացքը շարունակելով, բէնիները կը հանին սդերլինկ սակինները, և գումար մը կը կազմուի, որով մարդ մը կրնայ իւր կեանքն ապահովութեան դնել՝ դրամագլուխ մը ձգելու համար իւր զաւակաց, կամ պոբէսորութիւն մը ստանալ Թղթատարական Արկղէն։ այսինքն՝ տարեկան գումար մը, երբ այլ ելս ծեր է և չի կրնար աշխատիլ։ Վերջապէս, իւր խնայութեանց պտուղը շատ մը տեսակ արդիւնաւոր եղանակներով կրնայ գործածել։ Պ. Ֆոսէդի այս բարենորոգում խնայողութեան սովորութիւնը ժողովրդական դարձուց Անգլիոյ մէջ, ուր մանաւանդ գործաւոր դասերն այնչափ սիրող մ'էր քաղաքական տնտեսութեան, և հեղինակ էր երկու գործոց, «Քաղաքական Տնտեսութիւն նորօրեայներու համար», և «Խորհրդածութիւնք Քաղաքական Տնտեսութեան վրայ» անուամբ։ Տիկին Ֆոսէդ ազդուագէս աջակցեցաւ իւր կոյր ամուսնոյ բոլոր հեղինակութեանց և աշխատանաց, զրպս մեծապէս դիւրացուց։ Երկուքին առանձին հեղինակութիւններէն զատ, երկուքն ի միասին հեղինակած են հատոր մը քաղաքական և տնտեսական նիւթոց վրայ։ Թէ՛ Պ. Ֆոսէդ և թէ՛ Տիկին Ֆոսէդ ջերմ պաշտպան էին կանանց ազատագրութեան դատին։

ՎԱՐՉՈՒՑԻՆ ԱՊՈԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԻՍՏԱՏԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՄԷՋ

Անգլիական կարեւոր շաբաթաթերթի մը, Սբէքթէյտը, որ Միացեալ Նահանգաց հանրապետական կուսակցութեան կողմը բռնած է միշտ, սա խորհրդածութիւնները կ'ընէ Պ. Բլիվլէնտի ընտրութեան առթիւ.

«Պ. Բլիվլէնտի ընտրութիւնը բարեգուշակ նշան մ'է Միացեալ Նահանգաց ապագայ վարչութեան համար։ Պ. Բլիվլէնտ իւր յաղթութեան համար Նահանգավարական կուսակցութեան պարտական չէ։ Ընդհակառակն, Նահանգավարականք Նախագահական ընտրութեան հետ միւնոյն ժամանակ կատարուած ամէն տեղային ընտրութեանց մէջ յաղթուեցան, այն աստիճան որ Դաշնակցային Երեսփոխանական ժողովոյ մէջ նոցա մեծամասնութենէն 30 անդամք պակսեցան, և Մեբրայոյն, յորում կը կարծուէր թէ Նահանգավարականք այս տարի մեծամասնութիւն պիտի ստանային, Հանրավարականաց ձեռքը կը մնայ դեռ։ Պ. Բլիվլէնտ իւր ընտրութիւն կը պարտի միայն Անկախ Հանրավարականաց, որք կը զգային թէ Միացեալ Նահանգաց համար կենսականնդիր մը դարձած էր արդ՝ ընտրել պարկեշտ Պետ մը Գործադիր Վարչութեան, մարդ մը որ անարգէ դրամական կաշառումն, որ ազգու ձեռքով մը պատժէ շնորհուկով գործ տեսնողները, կամ անհատական ձեռնարկութեանց համար պաշտօնական կամ կառավարական օժանդակութիւն վաճառողները։ Պահ մը կը վախցուէր այս Անկախ Հանրավարականաց չափազանց կրօնամիտ մասէն, որ Պ. Բլիվլէնտի նախկին անհատական բարուց մէջ ինչ ինչ առարկելի կէտեր նշմարելով, իբրեւ սկզբունք կը դնէր թէ, լաւագոյն էր հանդուրժել պաշտօնական ապականութեան, երկիրը կաշառներով կառավարելու դրութեան, քան նախագահ ընտրել մարդ մը որ անստգիւտ բարոյականի տիպար չէր կրնար հանդիսանալ։ Բայց ընտրողաց մեծամասնութիւնը քուէարկութեան պահուն անտես ըրաւ այս ծայրայեղ մտածումը, և ընտրողաց անկողմնակալ մեծամասնութիւն մը, պաշտօնական պարկեշտութիւն միայն փնտռելով, յաղթեց այն հին շահերուորք Պաշտպան–Դրութեան, մենաշնորհի, շնորհուկի և կաշառի կը կարօտէին, և վիթխարի դրամատէրերուն, որք տարօրինակ անխոհեմութեամբ մը ճաշկերոյթ մը կազմեր էին՝ հայթայթելու համար 100,000 ոսկւոյ կաշառի գումարն, որով կը յուսային յաջողցնել Պ. Պլէնի ընտրութիւնը։ Բայց այս հզօր աջակցութեան հակառակ, պարտեցաւ Պ. Պլէն, Միացեալ Նահանգաց ամէնէն անխլրտք քաղաքագէտն՝ Հարաւայնոց հռչակաւոր գլուխ ձեփերսընէ ի վեր, որ Նախագահական աթոռին հասնելու համար միայն կառուած էր միշտ։ Կաշառատուք իրենց բոլոր ոյժն ի գործ դրին, բայց ի զուր, և պաշտօնական պարկեշտութեան և անկաշառութեան դատը 1,000 քուէի մեծամասնութեամբ մը պրծաւ։

«Ժամանակ էր որ Հանրավարականք յաղթուէին։ Մեք միշտ Հանրավարականաց կողմը բռնած ենք, և տակաւին կը պնդենք թէ Հանրավարականց և Նահանգավարականաց միջեւ գտնուած սկզբնական խնդրոց մէջ իրաւունքն Հանրավարականաց է։ Ասոնք ամերիկեան հանրութեան կամ Միութեան դատն այդ Միութեան բաղկացուցիչ մասանց կամ Նահանգաց դատէն վեր կը բռնեն. զի կը կարծեն թէ ոչ միայն կարելի, այլ նաեւ դիւրին է այն աստիճան չափազանցել Նահանգային և քաղաքային ազատութիւններն, որ ազգութիւնն իսկ, կամ պետութիւնն, անհետանի օրը։ Բայց Հանրավարականք թէեւ մեծ ծառայութիւններ մատուցին, բայց կ'երեւէր թէ չափէն աւելի երկար ժամանակ իշխանութեան վրայ մնացած էին։ Արքունիք մը ձեւացուցեր էին, և գէշ տեսակէն։ Քաղաքականութիւնը բան գործ ըրած կարգ մը մարդիկ պէտք եղածէն աւելի տէր եղած էին կառավարութեան, այնպէս զի ոչ ոք կրնար յառաջանալ առանց անոնց հաւանութեան, զոր ստանալու Բայց շատ հետաքրքիր չէր այն խեղճ մարդոց հետ ընտանութիւն ընելու. ուստի, առանց այս նկարէն տեսարանը դիտելու, կեդրոնական սրահը մտաւ, ուր տոմսակ վաճառողաց դրասեղանները կը գտնուին։

Զկար անդ բազմութիւն, թէեւ գրասենեակը բաց էր կարճողի կառախմբի մ'ուղեւորաց համար։

Գիւղացիներ կերպարանքով պարոններ կ'երթային տոմսակ կը գնէին ու կ'անցնէին։

Վարչաշնորհ տիկնայք իրենց նուրբ թաթիպանաւոր ձեռներով կը վճարէին առաջին աստիճանի սակագինն, և ապա մնատակայ դրամաճառանոցէն վէպ մը կամ պատկերազարդ լրագիր մը գնելով կ'անցնէին։

Ոչ ոք կը կենար սպասան սրահաց անդաստակին մէջ. վասն զի ուղեւորաց ամէնն ալ սրահներուն մէջ կը փակուին փայտէ նստարաններու կամ թաւշեայ թիկնաթոռներու վրայ, իրենց ընտրած դասակարգին համեմատ։

Թոլպիաք անկիւն մը քաշուելով կ'ծկեցաւ և սկսաւ աչքին ծայրով դիտել մեկնող ուղեւորներն, որք անչուշտ Փարիզէն հեռի չէին երթար, որովհետեւ կարասի չէին տաներ իրենց հետ։

Բիէտուշ կարծեր էր վայրկեան մը թէ սուտ Պ. Հոլմ ալ մեկնող կառախմբով պիտի երթար, և որոշեր էր ինքն ալ նոյն կառախումբը նստիլ՝ քան թէ թողուլ զիւր հետամտութիւն։

Բայց չէ՛ նէ, փոխանակ տոմսակ վաճառող դռնակներէն միոյն ներկայանալու, որմէն վրայ արձանագրեալ կայարանաց անունները կարդալ կը ձեւացնէր խորին ուշադրութեամբ։

Զէր կրնար սակայն ենթադրուիլ թէ Օրլէանի երկաթուղւոյն տեղագրութիւնն ուսնելու համար միայն գնացած էր անդ։

Բիէտուշ, որ զայն կը դիտեր ի հեռուստ, այս տարօրէն ընթացքի մեկնութիւնը կը փնտռէր՝ առանց դժուանելու. յանկարծ զոյգ մ'ուղեւոր տեսաւ, որոց երբէք չէր սպասեր հանդիպել։

Արպալէթ փողոցի ածխավաճառն իւր կնոջ հետ սինաղարդ գլուխէն ներս կը մտնէր բարձրաձայն խօսակցելով։

Երկուքն ալ խառնիխուռն երեւութով կարասիներ շալկած էին, անկողիններ, սակառիկներ, սաներ և տնական ուրիշ կահեր, յորոց բաժնուիլ չէին ուզեր իրենց ուղեւորութեան միջոցին։

— Հո՞ս կը գնեն Օրլիւանք երթալու տոմսակներն, հարցուց Բանթալցին, այնպիսի արտասանութեամբ մը, զոր անհնարին է թարգմանել, որովհետեւ այբբենարանին մէջ չկան այն հնչումներն արտայայտող տառեր։

— Այո, մեկուկէս ժամէն, պատասխանեց երկաթուղւոյ պաշտօնեայն։

— Գործիս կուգայ, ըսաւ ածխավաճառն։ Երրորդներուն մէջ ծրարուելէ առաջ ժամանակ կ'ունենանք քիչ մը հաց ծամելու։ Այնպէս չէ՞, ծանէ՛թ։

Կինը բերանը բացաւ որ հաւանութիւն տայ այս սիրուն առաջարկին, բայց փոխանակ խօսելու խանչին մ'արձակեց, որ խեղճուկ ճչի մը կը նմանէր։

(Շարունակելի)

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

)(85)(

ԲՈՐԲԻՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱՆՈՊԷ

ՊԱՐՈՆ ԼԸԲՈՒԲԻ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՊԱՐՈՆ ԼԸԲՈՒԲ ԿԸ ԳՈՐԾԷ

Բ.

Այո՛, բայց ի՞նչ բանի համար։

Պ. Լբբուբ այնչափ պարզամիտ չէ որ իւր կասկածելի կամ վտանգաւոր թուղթերն անդ թողու։

Թոլպիաք ընդունայն կ'ուշնատի այնպիսի բան մը դանելու, և չ'սիրեր ժամանակ կորսնցնել։

Ա՛, աւարիկ իւր կառքն անցաւ վարպետին առնն։

Սուտ իւրաքանչիւր ամենարական էր. Թոլպիաքի կառքն ուղղակի Բուսաբանական պարտէզին կողմը կ'երթայ։

Լա՛ւ. բայց դարձեալ յայտնի չէ թէ ո՞ւր պիտի երթայ։ Արպալէթ փողոցի ճանրուն վրայ ալ չենք. և կրնամ իսկ դրաւ դնել թէ այս միջոցիս բնաւ մտքէն չանցներ պրոմի տիկնին... վարպետը խել մը այսպիսի դաղափարներ կը թխէ իւր գլխուն մէջ... իսկ ես չեմ հաւնիր թէ ի՞նչ յարաբերութիւն կրնայ լինել իւր որդւոյն գործին և այն անգլիացի հաղարապետին ժառանգութեան միջեւ։

Կան իսկ վայրկեաններ, որոց մէջ կ'ունենայ այժմ։ Պ. Ֆոսէդ քանի մը շաբաթ յետոյ գիտէր իւր ընելիքը։ Բէմպրիճի Համալսարանը վերադարձաւ, և բոլոր ուշադրութեամբ պարապեցաւ տնտեսագիտութեան։ Ի բեն անբաժանելի ընկեր ունեցաւ ընթերցող մը։ Կուրութեան դէպքէն ճիշդ տարի մը յետոյ, ներկայ կը գտնուէր «Բրիտանական գիտական Ընկերակցութեան» Տարեկան ժողովոյն, և կը խօսէր «Վերջերս գտնուած ոսկւոյ հանքերուն տնտեսական արդեանց» վրայ։ Այս բանախօսութիւն մի էր թուանշաններով և մանրամասն վիճակագրերով, և ներկայ գիտնականք կը զարմանային կոյր բանախօսին սուր յիշողութեան վրայ, որով այնչափ թուանշաններ միտքը պահելէն զատ, թուանշաններով կը պատասխաներ նաեւ ընդդիմաններուն։ Պ. Ֆոսէդ յաճախ խօսեցաւ թէ՛ «Բրիտանական Ընկերակցութեան» և թէ «Ընկերային Դիտութեան ժողովոյն» մէջ։ Պ. Ճօն Սդուարդ Միլ և Պ. Բոպտըն զինք քաջալերեցին շարունակելու իւր ուսումնասիրութեանց մէջ, և «Դործակցութեան» վրայ Ընկերային Դիտութեան ժողովոյն մէջ արտասանած մէկ բանախօսութիւնը շատ հաւնեցաւ։ «Արհեստական Միութեանց» վրայ խօսած մէկ ճառովն հանդիսացաւ առաջնակարգ բարեացակամ և յատագով գործաւոր և արհեստաւոր դասուց։ 1863ին հրատարակեց «Առձեռն Քաղաքական Տնտեսութիւն» մը։ Նոյն միջոցին շարունակ կը գրէր դէպ ի երկրային գիտութեանց վրայ։ Նոյն տարին Պ. Ֆոսէդ ընտրեցաւ քաղաքական տնտեսութեան ուսուցչապետ (Բրօֆէսօր) Քէմպրիճի Համալսարանին։ Բայց կամքի զօրաւորութեան դժբախտ դէպքը բնաւ փոփոխում չէր պատճառած Պ. Ֆոսէդի քաղաքական բաղձանաց մէջ։ Ուստի, մի քանի անգամ փորձ փորձեց Երեսփոխան ընտրուելու, և ի վերջոյ 1865ին ընտրեցաւ Երեսփոխան Պրայդընի, իւր պահպանողական հակառակորդէ 500 քուէ աւելի ստանալով։ Անկէ ի վեր գրէթէ անընդհատ անդամ էր Բուլսէնդէնին։ Պ. Ֆոսէդ միշտ պաշտպան հանդիսացաւ ազատական ծրագրերու, և ի հարկին Ազատականաց Ներսէսին դէմ ալ կը խօսէր։ Շուտով ստացաւ առաջնակարգ ատենաբանի մը համբաւն, և բոլոր կուսակցութեանց համարումը շահեցաւ իւր խօսելու և քննադատելու անկեղծ և անկողմնակալ ոճով։ Հաւատարական ձեւեր չունէր բնաւ։ Հանդարտ և ըստ ինքեան դոյն մ'էր ամենէն դժուարին խնդրոց մէջ իսկ։ Միշտ բան մ'ունէր ըսելու, և եղանակ մ'ունէր լաւ և համոզիչ կերպիւ ըսելու։

Պ. Ֆոսէդ մանաւանդ հոգածութեամբ ուսումնասիրած էր Հնդկաստանի գործերն, և վերջանձնօրէն պաշտպան կը հանդիսանար հնդիկ բնիկ ցեղերուն շահուց, որոց կողմէ 1880 ին մեծարժէք նուէր մը ստացաւ, արդիւնք բընիկ ձեռագործի։

Երբ 1880 ին Պ. Կլատսդոն երկրորդ անգամ Նախարարապետ եղաւ, Թղթատարութիւն և հեռագրաց Նախարարութիւն յանձնեց Պ. Ֆոսէդի, որ վարչային մեծ կարողութիւն ցոյց տուաւ այս կարեւոր և բազմակնճիռ պաշտման մէջ։ Բոլոր Անգլիա երախտագիտութեամբ կը յիշէ և կը վայելէ այն բարեբաստութիւնը զոր Պ. Ֆոսէդ մըցուց Թղթատարութեան և հեռագրաց մէջ։ Թղթատարական պաշտօնատան Խնայողական Արկղը մանաւանդ մեծ բարիք մ'եղած է ժողովրդական դասուց։ Այս Արկղ կ'ընդունի մինչեւ իսկ 20 փարայի խնայութիւն մը, և այս փոքրիկ խնայողութիւնք դիզուելով և տոկոս բերելով, գործաւորին և միջին դասու քաղաքացւոյն համար լաւ դրամագլուխ մը կը կազմեն։ Թղթատարական պաշտօնատան որ և է մէկ ճիւղը դիմելով, կարելի է ստանալ թուղթ մը որոյ վրայ 12 քառակուսիներ կան։ Ատոնց վրայ մէկ մէկ քէսէդ նոյ (18 փարա) նամակագրողի փակցնելով և թղթին ետ դարձնելով պաշտօնատունը, մարդ մը շիլին մը (5 ½ գրուշ) աւանդած կը լինի, և ադոր փոխարէն ընդ-ոշէկ հաշ- մը կը բացուի իւր անուան։ Նոյն ընթացքը շարունակելով, բէնիները կը հանին սդերլինկ սակինները, և գումար մը կը կազմուի, որով մարդ մը կրնայ իւր կեանքն ապահովութեան դնել՝ դրամագլուխ մը ձգելու համար իւր զաւակաց, կամ պոբէսորութիւն մը ստանալ Թղթատարական Արկղէն։ այսինքն՝ տարեկան գումար մը, երբ այլ ելս ծեր է և չի կրնար աշխատիլ։ Վերջապէս, իւր խնայութեանց պտուղը շատ մը տեսակ արդիւնաւոր եղանակներով կրնայ գործածել։ Պ. Ֆոսէդի այս բարենորոգում խնայողութեան սովորութիւնը ժողովրդական դարձուց Անգլիոյ մէջ, ուր մանաւանդ գործաւոր դասերն այնչափ սիրող մ'էր քաղաքական տնտեսութեան, և հեղինակ էր երկու գործոց, «Քաղաքական Տնտեսութիւն նորօրեայներու համար», և «Խորհրդածութիւնք Քաղաքական Տնտեսութեան վրայ» անուամբ։ Տիկին Ֆոսէդ ազդուագէս աջակցեցաւ իւր կոյր ամուսնոյ բոլոր հեղինակութեանց և աշխատանաց, զրպս մեծապէս դիւրացուց։ Երկուքին առանձին հեղինակութիւններէն զատ, երկուքն ի միասին հեղինակած են հատոր մը քաղաքական և տնտեսական նիւթոց վրայ։ Թէ՛ Պ. Ֆոսէդ և թէ՛ Տիկին Ֆոսէդ ջերմ պաշտպան էին կանանց ազատագրութեան դատին։

ՎԱՐՉՈՒՑԻՆ ԱՊՈԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԻՍՏԱՏԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՄԷՋ

Անգլիական կարեւոր շաբաթաթերթի մը, Սբէքթէյտը, որ Միացեալ Նահանգաց հանրապետական կուսակցութեան կողմը բռնած է միշտ, սա խորհրդածութիւնները կ'ընէ Պ. Բլիվլէնտի ընտրութեան առթիւ.

«Պ. Բլիվլէնտի ընտրութիւնը բարեգուշակ նշան մ'է Միացեալ Նահանգաց ապագայ վարչութեան համար։ Պ. Բլիվլէնտ իւր յաղթութեան համար Նահանգավարական կուսակցութեան պարտական չէ։ Ընդհակառակն, Նահանգավարականք Նախագահական ընտրութեան հետ միւնոյն ժամանակ կատարուած ամէն տեղային ընտրութեանց մէջ յաղթուեցան, այն աստիճան որ Դաշնակցային Երեսփոխանական ժողովոյ մէջ նոցա մեծամասնութենէն 30 անդամք պակսեցան, և Մեբրայոյն, յորում կը կարծուէր թէ Նահանգավարականք այս տարի մեծամասնութիւն պիտի ստանային, Հանրավարականաց ձեռքը կը մնայ դեռ։ Պ. Բլիվլէնտ իւր ընտրութիւն կը պարտի միայն Անկախ Հանրավարականաց, որք կը զգային թէ Միացեալ Նահանգաց համար կենսականնդիր մը դարձած էր արդ՝ ընտրել պարկեշտ Պետ մը Գործադիր Վարչութեան, մարդ մը որ անարգէ դրամական կաշառումն, որ ազգու ձեռքով մը պատժէ շնորհուկով գործ տեսնողները, կամ անհատական ձեռնարկութեանց համար պաշտօնական կամ կառավարական օժանդակութիւն վաճառողները։ Պահ մը կը վախցուէր այս Անկախ Հանրավարականաց չափազանց կրօնամիտ մասէն, որ Պ. Բլիվլէնտի նախկին անհատական բարուց մէջ ինչ ինչ առարկելի կէտեր նշմարելով, իբրեւ սկզբունք կը դնէր թէ, լաւագոյն էր հանդուրժել պաշտօնական ապականութեան, երկիրը կաշառներով կառավարելու դրութեան, քան նախագահ ընտրել մարդ մը որ անստգիւտ բարոյականի տիպար չէր կրնար հանդիսանալ։ Բայց ընտրողաց մեծամասնութիւնը քուէարկութեան պահուն անտես ըրաւ այս ծայրայեղ մտածումը, և ընտրողաց անկողմնակալ մեծամասնութիւն մը, պաշտօնական պարկեշտութիւն միայն փնտռելով, յաղթեց այն հին շահերուորք Պաշտպան–Դրութեան, մենաշնորհի, շնորհուկի և կաշառի կը կարօտէին, և վիթխարի դրամատէրերուն, որք տարօրինակ անխոհեմութեամբ մը ճաշկերոյթ մը կազմեր էին՝ հայթայթելու համար 100,000 ոսկւոյ կաշառի գումարն, որով կը յուսային յաջողցնել Պ. Պլէնի ընտրութիւնը։ Բայց այս հզօր աջակցութեան հակառակ, պարտեցաւ Պ. Պլէն, Միացեալ Նահանգաց ամէնէն անխլրտք քաղաքագէտն՝ Հարաւայնոց հռչակաւոր գլուխ ձեփերսընէ ի վեր, որ Նախագահական աթոռին հասնելու համար միայն կառուած էր միշտ։ Կաշառատուք իրենց բոլոր ոյժն ի գործ դրին, բայց ի զուր, և պաշտօնական պարկեշտութեան և անկաշառութեան դատը 1,000 քուէի մեծամասնութեամբ մը պրծաւ։

«Ժամանակ էր որ Հանրավարականք յաղթուէին։ Մեք միշտ Հանրավարականաց կողմը բռնած ենք, և տակաւին կը պնդենք թէ Հանրավարականաց և Նահանգավարականաց միջեւ գտնուած սկզբնական խնդրոց մէջ իրաւունքն Հանրավարականաց է։ Ասոնք ամերիկեան հանրութեան կամ Միութեան դատն այդ Միութեան բաղկացուցիչ մասանց կամ Նահանգաց դատէն վեր կը բռնեն. զի կը կարծեն թէ ոչ միայն կարելի, այլ նաեւ դիւրին է այն աստիճան չափազանցել Նահանգային և քաղաքային ազատութիւններն, որ ազգութիւնն իսկ, կամ պետութիւնն, անհետանի օրը։ Բայց Հանրավարականք թէեւ մեծ ծառայութիւններ մատուցին, բայց կ'երեւէր թէ չափէն աւելի երկար ժամանակ իշխանութեան վրայ մնացած էին։ Արքունիք մը ձեւացուցեր էին, և գէշ տեսակէն։ Քաղաքականութիւնը բան գործ ըրած կարգ մը մարդիկ պէտք եղածէն աւելի տէր եղած էին կառավարութեան, այնպէս զի ոչ ոք կրնար յառաջանալ առանց անոնց հաւանութեան, զոր ստանալու

Բիէտուշ, որ զայն կը դիտեր ի հեռուստ, այս տարօրէն ընթացքի մեկնութիւնը կը փնտռէր՝ առանց դժուանելու. յանկարծ զոյգ մ'ուղեւոր տեսաւ, որոց երբէք չէր սպասեր հանդիպել։

Արպալէթ փողոցի ածխավաճառն իւր կնոջ հետ սինաղարդ գլուխէն ներս կը մտնէր բարձրաձայն խօսակցելով։

Երկուքն ալ խառնիխուռն երեւութով կարասիներ շալկած էին, անկողիններ, սակառիկներ, սաներ և տնական ուրիշ կահեր, յորոց բաժնուիլ չէին ուզեր իրենց ուղեւորութեան միջոցին։

— Հո՞ս կը գնեն Օրլիւանք երթալու տոմսակներն, հարցուց Բանթալցին, այնպիսի արտասանութեամբ մը, զոր անհնարին է թարգմանել, որովհետեւ այբբենարանին մէջ չկան այն հնչումներն արտայայտող տառեր։

— Այո, մեկուկէս ժամէն, պատասխանեց երկաթուղւոյ պաշտօնեայն։

— Գործիս կուգայ, ըսաւ ածխավաճառն։ Երրորդներուն մէջ ծրարուելէ առաջ ժամանակ կ'ունենանք քիչ մը հաց ծամելու։ Այնպէս չէ՞, ծանէ՛թ։

Կինը բերանը բացաւ որ հաւանութիւն տայ այս սիրուն առաջարկին, բայց փոխանակ խօսելու խանչիւն մ'արձակեց, որ խեղճուկ ճչի մը կը նմանէր։

(Շարունակելի)

համար պէտք էր աչք գոցել անոնց շահագիտական ձեռնարկներուն, օրինակի համար՝ երբ կառավարութիւնն անհուն տարածութեամբ հողեր կը շնորհէր երկաթուղւոյ ընկերութեանց, որք իրենց շահերէ բաժին կը հանէին կառավարական պաշտօնատարաց, կամ երբ անամթարար կը գրաւէր բնիկ վարիչներ ցեղերու հողերն ու ինչքերը։ Նաքա սովոր էին կառավարութեան գանձուն անեպատ պայմանագրեր կնքել հանրային մեծ ձեռնարկութեանց համար, հողային ընդարձակ շահագիտութեանց ձեռնամուխ լինել, և հարուստ ոճրագործները կաշառով անպարտ հրատարակել, որուն դէմ յեղափոխութիւն մը յարոյց Սինսինատիի ժողովուրդն, իւր ձեռքք կախելով այսպէս անպարտ թողուած ոճրագործ մը։ Դրամատէրք ա՛յնքան յայտնապէս խաղալիկ մ'ըրած էին օրէնքներն, որ ամբոխը կը կարծէր թէ դրամատէր դատերն օրէնքէն վեր էին։ Եթէ կ'ուզուէր որ Միաց. Նահանգաց կառավարութիւնն ապականութեան կեդրոն մը չլիներ, հարկ էր ջախջախել և ցրուել այս քաղաքական զեղծմարմին։ Այս պատճառաւ պարկեշտ Հանրավարականք իրենց բոլոր ոյժը տուին Պ. Բիլվլէնի, որ փափաքեալ բարենորոգումն իրագործ դնելու յարմարագոյն անձն էր»։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ. Կ. Պոլիս, 16 Նոյմ. առ Հաւս. Ռուսիա խընդրած լինելով Բ. Դռնէն որ ի հարկին թոյլ տայ ռուսական շոգենաւուց անցուդարձին, որք պարբերաբար զօրք կը փոխադրեն ի Սախարին (Խաղաղական Ովկիանոս) և ի Պեհրինկա, կը հաւաստեն թէ Անգլիա ծանուցագիր մը ուղղած է առ Բ. Դուռն, որով կ'ըսէ թէ այսպիսի արտօնութիւն մը տալ Ռուսիոյ՝ հակառակ է դաշնագրին։

ՖՐՈՆԿՈ. Ափրիկէի այս մասին վերաբերեալ խնդիրները կարգադրելու պաշտօնով ի Պերլին Պիզմարք իշխանի նախագահութեամբ գումարուած Դեսպանախորհրդոյ առաջին նստին ներկայ գտնուած է նաեւ Թուրքիոյ դեսպանը, Սայիտ փաշա։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՊՈՍՆԱ. Աւստրո-Հունգարիոյ ելմտական Նախարար Պ. Ֆօն Բալլէ հայկերոյթի մը մէջ ի Նը-պատ Պոսնիոյ բարգաւաճման առաջարկեալ բաժակի մը պատասխանելով յայտարարեց թէ աւստրական դրաւումը պէտք է շարունակուի թէ՛ Կայսրութեան և թէ՛ Պոսնիոյ օգտին համար, բայց աւստրական կառավարութիւն Արեւելեայ մէջ առաւել հեռի երթալու դիտաւորութիւն չունի։ Այս յայտարարութիւն շատ ուշադրութիւն դրաւեց։

ԳԱՐԱՍԱԴ. Բարեբարոյ Բալէրէ կը ծանուցանէ թէ Գարասադի գործակալը Նորէն պահանջած է սահմանաց կարգադրումը։

ԱԼՍՏՐԱԼԻԱ. Նոր Կուինէյլի մեծ կղզւոյն հարաւային մասին վրայ բրիտանական հովանաւորութիւնը Նոյմ. 6ին հանդիսաւոր հռչակեցաւ Աւստրալիոյ անգլիական նաւատորմին հրամանատարին կողմէ, ի ներկայութեան յիսուն բնիկ ցեղապետներու։ Անգլիական հինգ մարտանաւք խարսխած կը կենային կղզւոյն նաւահանգստին մէջ։

ԵԳԻՊՏՈՍ. Դռէյբէ, 15 Նոյմ. Յայտնի է թէ Ֆրանսայի գործակալն ընդդիմացաւ Բրուբի 100 թնդանօթեայ նաւ դրուելոյն, զրոյց եգիպտական կառավարութիւնը վճռած է Դերմանացւոյ մը։ Ֆրանսայի գործակալը պատճառներ ունէր կարծելու թէ այս թնդանօթք վճռուած են Զինաստանի։ Ֆրանսայի ներկայացուցչին գրած այս արգելքը խնդիր մը յարուցած է։ Եգիպտական կառավարութիւնը կ'ընդդիմանայ, և չուզէր որ Ֆրանսայի դաբծակալն արգելք դնէ կառավարական վճռառման։

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ Ի ԲԱՐԻԶ. 1889ին Բարիզի մէջ տեղի ունենալիք Միջազգային Արուեստահանդիսին կարգադիր յանձնախումբը Նոյմ. 12ին սկսաւ իւր նիստեր։

ՍՈՒԴԱՆ. Լորա Ուոլզլի զօրախումբը փութոյ պնդութեամբ կը քալէ դէպ ի Խարդում։ Աֆուդի և Տոնկոլայի մէջ ևս Նեղոս գետին երեսը ծածկուած է անգլիական նաւակներով և փոքրիկ շոգենաւերով ու առագաստանաւերով։ Բանտացի նաւաստիներ, Ափրիկեցի սեւամորթ թիավարներ և անգլիացի զօրքեր զանազան դասերէ՝ հեռաքքրքրաշարժ երեւոյթ մը առած են Նեղոսի արշաւանքին։ — Անգլիոյ Երեսփոխանաց ժողովը Նոյմ. 13ին 1,000,000 ոսկի քուէարկեց ի հաշիւ ծախուց այս արշաւանքին, որը կը կարծուի թէ 10 միլիոն ոսկին պիտի անցնին։ Անգլիա շատ սուղ կը վճարէ Կորտոնի գիւղաղնութեան համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կաթողիկոսական յանձնաժողովն ընդարձակ և կարեւոր տեղեկագիր մը պատրաստած է, յորում պատմուած են 1813էն մինչեւ վերջին կաթողիկոսական ընտրութեան ժամանակ կատարուած գործողութիւնք։ Այս տեղեկագիր, որ կարեւոր պաշտօնագրեր և Պալաժէնեանցի օրինակը կը պարունակէ, մամլոյ յանձնուած է և պիտի աւարտի մէկ ամսէն։

Ժամանակէ մ'ի վեր գանգատներ կը մատուցուէին առ Բ. Դուռն Մշոյ Կինճ գաւառակի Ողնուտ գիւղի Մխիթր Քիւրտ Օսման պէյի ի գործ դրեալ բռնութեանց դէմ, և կ'ըսուէր թէ յիշեալ պաշտօնատարը գիւղին հայ բնակիչները տարապարհակ կը վարէր իւր անձնական ծառայութեանց համար, թէ փակեր է Հայոց գիւղական դպրոցն և թէ մինչեւ իսկ արգիլել տուեր է բնակչաց, գիւղէն դուրս ելնել, որպէս զի չկարենան բողոք բառնալ իրեն դէմ։

Բ. Դուռն, որ երբէք չներեր այսպիսի ապիրատութիւններ, նկատողութեան առնելով սոյն գանգատներն, ազդու հրամանագիր մ'ուղղեց Բաղէշի կուսակալին որպէս զի քննութեան ենթարկէ յիշեալ Միւտիրին արարքն, և արդիւնքը տեղեկագրէ փութալով։

Վեր. կուսակալ Ֆիքրի փաշա, որ տերութեան լրջմտիտ նախարարաց մին է և իւր արդարադիրութեան փորձեր տուած է արդէն, անշուշտ պիտի գործադրէ անձերի Բ. Դրան հրամանն։

Լուր կայ թէ Մշոյ Առաքելոց Մենաստանին վանահայր Կարապետ Վ. Եսայեան ձերբակալուեր է և ի դիպհոյ կը մնայ Մշոյ մէջ։ Այս ձերբակալութեանց պատճառներուն վրայ մանրամասնութիւնք կը պակսին դեռ։ Այսքան յայտնի է սակայն որ Նոյն վանուց և մոտակայ Զամառ գիւղի բընակչաց միջեւ վեճ մը կար ժամանակէ մը ի վեր արտօրէից սեպհականութեան խնդրոյ մը վրայ։ այս վէճն ծանրանալով այս օրերս, անոր մէկ հետեւանքն կը համարուի սոյն ձերբակալումն։

Նիկոմիդիոյ Բարեգործական քննիչութեան երեսփոխանական ժողովը ցաւակցական գիր մ'ուղղելով առ Վեր. Ատենապետն Ազգային ժողովոյ, իւր խորին վշտակցութիւնը կը յայտնէ Հոգելոյս Պատրիարքի մահուան համար և կը խնդրէ թաղման կանոնիզ իւր զգացմանց առ Ազգային ժողովն։

Թոյլ լրագրոյն Կ. Պոլսոյ թղթակիցն հեռագրոյ մը մէջ և Թան լրագրոյն թղթակիցը նամակի մը մէջ մեծամեծ գոլեռներով կը յիշեն հոգելոյս Ներսէս Պատրիարքին անձնական ձիրքերն ու կարեւոր ծառայութիւնները փափուկ ժամանակի մը մէջ, և կը հաստատեն Հայ Ազգին կրած կորստեան մեծութիւնը։

Կը լսենք թէ Ազգային ժողովն այսուհետեւ պիտի գումարի Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ աջակողմեան տաճարին մէջ ուր կը գումարէր յառաջագոյն։ Յիշեալ սրբավայրը մասնաւորապէս կը պատրաստուի և միմիայն Ազգային ժողովոյ գումարմանց պիտի յատկացուի։

Պատուոյ Թաղական խորհուրդը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ Դեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեան՝ յառաջիկայ կիրակի առաւօտ պիտի պատարագէ Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցւոյ մէջ։

Աւտիկ Համգումար ժողովոյ յառաջիկայ նստին համար Պատրիարքական Դեր. Փոխանորդ Հօր կողմէ ուղարկեալ հրաւիրագրոյ պատճէնն։

«Ազգային Պատ. ժողովն որոշած լինելով, որ յիւրում բացմանն անմիջապէս կատարուի պատրիարքական ընտրութիւն, հետեւաբար Ազգային Կեդր. Վարչութեան Կրօնական ժողովն որոշեց հրաւիրել Եկեղեցական Համգումար ժողովն ըստ տարամարդութեան Բ. Յօդուածոյ Ազգային Սահմանադրութեան։ Ըստ այնմ տրամադրութեան «Եկեղեցական Համգումար ժողովն ընտ«րելոց ցուցակ մը պատրաստէ գաղտնի «քուէարկութեամբ, այսինքն խորհրդանշեալ «անդամ ընդ ոչ մը վերայ նշանագրեալ «ցուցակաց անունները՝ զորս կրօնական մա«սին անընդունելի չը համարիր։ Եթէ քը«էհամարն ըլլալով, այս անունները յա«տուկ ցուցակի մէջ կ'առնուին, քուէից շա«տութեան կարգաւ։»

Ներքեւեալ ցանկը կը յանձնէ Կրօնական ժողովն յուշադրութիւն Ձեր Գերապատուութեան, որպէս զի սոյն ցանկին մէջէն կատարէք ընտրութիւն Ձեր, ներկայ դանալելով ժողովոյն որ պիտի գումարի Ազգային Պատրիարքարանի յառաջիկայ Երկուշաբթի օրը (12 Նոյեմբեր) ի ժամ 6։

Մնամ

Պարգեւ Փոխանորդ

5 Հոկտ. 1884

Կ. Պոլիս

ՑՈՒՑԱԿ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՑ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԶԵՌՆԱԴՐԵԼՈՅ Ի ՎԵՆԱԳԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԷ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ

1. Տ. Մկրտիչ Արքեպիսկ. Խրիմեան
2. Տ. Յարութիւն » Վեհապետեան
3. Տ. Արիստակէս Եպիսկ. Դերձակեան
4. Տ. Գրիգոր » Տ. Պողոսեան
5. Տ. Աբրահամ » Սարկաւագեան
6. Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկ. Սուքիասեան
7. Տ. Սիմէոն » Սէֆէրեան
8. Տ. Խորէն » Նար-Պէյ
9. Տ. Բարգուղիմէոս Եպսկ. Զարիէան
10. Տ. Մկրտիչ » Տիգրանեան
11. Տ. Երեմիա » Տ. Սարգսեան
12. Տ. Երեմիա » Սահակեան
13. Տ. Խորէն » Աղբեան
14. Տ. Մատթէոս » Իզմիրլեան
15. Տ. Խորէն » Մխիթարեան
16. Տ. Ներսէս » Գէորգեան
17. Տ. Աստուածատուր » Յովհաննէսեան
18. Տ. Գրիգորիս » Ալէքսիձեան
19. Տ. Եղիա » Ճնչեղեան
20. Տ. Յակոբ » Ձգնաւորեան
21. Տ. Մեղրիսեդեկ » Մուրատեան
22. Տ. Փիլիպպոս » Նաճառեան
23. Տ. Պետրոս » Թասմիրճեան
24. Տ. Եղնիկ » Ապահունի
25. Տ. Տիմոթէոս » Սարգիչեան
26. Տ. Յարութիւն » Յովհաննէսեան
27. Տ. Հմայեակ » Դիմաքսեան
28. Տ. Գէորգ » Դերձակեան
29. Տ. Ղու

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Քոլերայի հաւէմբերը. — Քոլերան յիրաւի տարօրինակ արդիւնքներ յառաջ կը բերէ խաւարման երեւակայութեանց վրայ։ Ցայտնի է թէ Բէնհիյի քաղաքապետը վերջերս պաշտօնական եղաւ՝ բաւական ծանր այլանդակութեաց համար։ Քաղաքապետը կը ջանայ ինքզինք արդարացնել մանրց միջոցաւ ըսելով թէ «անկարելի էր, խենդերաւ նահանգի մը մէջ, չհետեւիլ ընդհանուր յիմարութեան հոսանքին»։ Եւ այս առթիւ, իւր պաշտօնէից մտաւորական վիճակին վրայ գաղափար մը տալու համար, ի մէջ այլոց կը յիշէ հետեւեալը.

Զարմանքի վարպետարդի մը գիշերը երկու հաւկիթ կը դնէ դրան մը սեմին վրայ, — մէկ հաւկիթն սպիտակ և միւսը սեւ, որմէ յետոյ տան բնակիչները կ'արթնցնէ՝ աղդարարելու համար անոնց թէ քոլերան իրենց դուռն էր, — կամ գէթ Խոլերային հաւէմբերը։

Այդ խեղճ անձանց տարտափն իսկոյն բոլոր գիւղին մէջ կը տարածուի։ Խնց կը տրուի առողջապահական յանձնախմբին որ կը գումարէ թաղապետական խորհուրդն։ Ցան չուրջը զինուորական շղթայ մը կը հաստատեն, կը խորհրդակցին, կը վիճաբանին, և կ'որոշեն վերջապէս որ երկայն ձողի մը ծայրը ցանց մը կապեն, հաւկիթներն հանդիսաւորապէս այդ ցանցին մէջ առնուն, ամէն անհրաժեշտ զգուշութեամբ, հասարակաց գերեզմանատունը փոխադրեն և չայրած կիրի մէջ թաղեն։ Գործողութիւնը կը յաջողի. բոլոր պաշտօնական մարմինք կը մասնակցին երկու հաւկիթներուն յուղարկաւորութեան, և գիւղացիք վերջապէս կը դնան շունչ առնուլ, համոզուած լինելով թէ ամենամեծ վտանգէ մը ազատած են։

Անմաքուր մը որ է՞ր կ'ինչ կ'սարք։ — Վերջին օրերս Ֆրանսայի Ժերբոնվիլ գաւառակին մէջ տեղի ունեցած է մարդակերութեան այդ դէպքը։ Հիլարիոն Պ. ամենագէշ տեսակէն սրիկայ մ'է։ իւր բարբարոսական բնաւորութեան պատճառաւ սոսկում կ'ազդէ բոլոր գիւղացւոց։ իւր կինն իսկ չկրնալով խաղաղութեամբ ապրիլ անոր հետ, ամուսնական յարկը թողած էր և բաւական ատենէ ի վեր Ժերբոնվիլ քաշուած միայնակ կ'ապրէր, ոստայնանկութիւն ընելով, ապրելու և սնուցանելու համար իւր զաւակը, քանի մ'ամուսուն երախայ մը զոր իւր հետ տարած էր։

Հիլարիոն օր մը իւր կնոջ տան առջեւէն կ'անցնի և դրան սեմին վրայ կայնած կը դտնէ զայն։ Իսկոյն անոր վրայ կը յարձակի, վէրն կը բռնէ, մինչեւ բակը կը տանի քաշքշելով, և կ'սկսի հարուածել զայն ոտքով և ձեռքով։ Թշուառ կինը օգնութիւն կը կանչէ։ Բայց Հելարիոնի կատաղութիւնն այսչափով չդոհանար։ Կը խածնէ իւր կնոջ ականջն և կը բրցնէ զայն։ Ցետոյ կ'սկսի դէմքը, թեւերը, ձեռները խածատել։

Արիւնաթաթաւ, սոսկալի ցաւեր զգալով, հէք կինը կը նուազի։ Իւր ամուսինը, չը գոհանալով, կը ջանայ սպաննել զայն, բայց բարեբաղդաբար գիւղացիք օգնութեան կը հասնին։ Հիլարիոն, տեսնելով որ պիտի ձերբակալուի, կը ցատկէ, գինքը բռնել ուզողները կը սասպէ և կը փախչի։ Ոստիկանները ետեւէն կ'իյնան, բայց մինչեւ ցարդ չեն կրցած ձերբակալել։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԱԶԳ ԱՌ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆ

Կը ծանուցուի լի կառքով կամ լի կառքի գին վճարելով ապրանք զրկել ուզող անձանց, որ.ք կը փափարին օգուտ քաղել այս կերպ փոխադրութեանց յատուկ եղող սակադնոց դեղչումէն, թէ այդ զեղչեալ սակադնոց գործադրութեան համար պարտին ընկերութեան կողմէ սոյն փոխադրութեանց յատկացած կառքերն ընդունիլ։

Ուստի ընկերութիւնը բնաւ պարտականութիւն չունի ապրանք զրկող անձանց տրամադրութեան ներքև որոշեալ ձևով և մեծութեամբ կառքեր դնել, և՝ գործադրեալ սակադնոյն մէջ նշանակեալ պայմաններն ի բաց առնելով՝ ապրանք բեռցնողները պարտաւոր են վճարել գործածեալ կառքին վրայ նշանակուած ամբողջ բեռան սակագինը, բեռցուած ապրանքն այն ծանրութիւնն ունենայ թէ ոչ, և կամ ապրանաց յուղարկումն յանձնել կայարանին, որպէս զի սա ապրանքները զրկէ ընդհանուր սակագնոց գնով ու պայմաններով։

Ընդհանուր Տնօրէն
ՀԱԼԷՆ
Կ. Պոլիս, 14 Նոյեմբեր 1884

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱՅԱՆՆ ՀԱՎԱՍ

ՔՈՆԿՈՅԻ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պէրլին, 19 Նոյեմ.

Քոնկոյի Դեսպանախորհրդին երկրորդ նիստը տեղի ունեցաւ այսօր։

Խորհրդակցութեանց ծրագիրն, որ անդամց բաժնուած է, յղուեցաւ յանձնախմբի մը որ կը բաղկանայ Գերմանիոյ, Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Միացեալ-Նահանգաց, Պելճիոյ, Բորդուկալի, Սպանիոյ և Հոլանտայի ներկայացուցիչներէն։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Աթէնք, 20 Նոյեմ.

Նախարարութեան ընտրելի Պ. Դալիկաս Երեսփոխանական ժողովոյ նախագահ վերընտրեցաւ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Պէրլին, 20 Նոյեմ.

Այսօր տեղի ունեցաւ Երեսփոխանական ժողովոյ բացումը։

Վիլհէլմ կայսր արտասանած ճառն յոյժ խաղաղական է. գլխաւորապէս կը հաստատէ թէ երեք մեծ կայսրութիւնները (Ռուսիա, Աւստրիա և Գերմանիա) միացնող բարեկամութիւնն ամրապնդեցաւ ի Աբերդին։

ՓՈՂԵՐԱՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզ, 19 Նոյեմբեր, երբ.

Երէկ (երեքշաբթի) քոլերայէ մեռնող անձանց թիւը կը հասնի 36ի։

Այսօր (չորեքշաբթի) մեռնողներուն մինչեւ ցարդ ծանօթ թիւը կը հասնի 14ի։

Այսօր երկու հոգի մեռան քոլերայէ ի Նանթ։

Փարիզ, 21 Նոյեմ. երբ.

Երէկ (չորեքշաբթի) քոլերայէ մեռնող անձանց թիւն 30ի կը հասնի։

Այսօր (հինգշաբթի) մեռնողներուն մինչեւ ցարդ ծանօթ թիւը 26ի կը հասնի։

ՓՈՂԵՐԱՆ Ի ՃԵՂԱՑԻՐ

Ալժէ, 19 Նոյեմ. երբ.

Երէկ 9 հոգի մեռան քոլերայէ յՕրան։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆԴԱ

Լոնտրա, 20 Նոյեմբեր

Պատրաստ մետաղադրամ—

յաւելում — անգլ. ոսկի	454,000
Պանքնոթք ի պահեստի — յաւելում — անգլ. ոսկի	943,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր նուազում — անգլ. ոսկի	206,000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ—38 1/4 %	

ԱՅԱՆՆՍ ՌԻՒԹԵՐ

ՔՈՆԿՈՅԻ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Պէրլին, 20 Նոյեմբեր

Գերմանական լրագիրք գոհութեամբ կը հաստատեն թէ Ֆրանսայի դեսպան և պատուիրակ Պարոն տը Քուրսէլի ընթացքը Քոնկոյի խնդրոյն մէջ, Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջեւ կատարեալ համաձայնութիւն մը ցոյց կուտայ։ Երկու տէրութիւնները միաձայն կը պաշտպանեն Դեսպանախորհրդին առջեւ թէ Հռենոս գետին ազատ նաւարկութեան սկզբունքն, ժամանակին ընդունուած Վիէննայի Վեհաժողովէն և Դանուբ գետին ազատ նաւարկութեան սկզբունքն, ընդունուած Փարիզի Վեհաժողովէն, ի գործ դրուի ափրիկեան բոլոր գետոց նաւարկութեան համար։—Կը կարծուի թէ Դեսպանախորհուրդը շատ մանրամասնութեանց մէջ պիտի մտնէ և քանի մը շաբաթ պիտի տեւէ։

Կառավարութիւնն Երեսփոխանական ժողովոյ պիտի առաջարկէ յաւելում մը ներառեալ ինչ ինչ ապրանաց մաքսերուն վրայ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 9 Նոյեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՍԱՆԱԿԱՆՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	110
3 » » » (վճարկին)	109 3/8
» Բարիզ » (պանքայի)	22 95
» » » (վճարկին)	23 2 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԻԵԹԹՈՅ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոցուածքաւ	դ.կն. 8 33
Պարտքին գոցուածքն վերջը	» 8 33
Բերայի մէջ	» —
Առաւօտուն բացուածքաւ	» 8 33
Բարձրագոյն գին	» 8 33 1/2
Նուազագոյն	» 8 33
Կէս օրին	» 8 33
Իւնիֆիթ Եգիպտական (Գ. Կ.)	69 30
Երէկ իրիկուն գոցուածքաւ	79 27 1/2
Բերայի մէջ	—
Այս առաւօտ բացուածքաւ Գ. Կ.	69 17 1/2
Կէս օրին	69 17 1/2
Հէվալէսիզ	20
Բէքօր գանսոլիտէն	—
» իւնիֆիկէի	—
Փոխառութիւն 1863 ...ֆր.	75
» 1865 ... »	56 50
» 1869 ... »	50
» 1873 ... »	44
Պոն տու Թրեզոր ... Անգլ. լ.	21 50
Բուլգարիի երկաթուղի ... ֆր.	44 50
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ ... »	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոմի ... »	73

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՈՒ

Սօսիէթէ ժէնէրալ ... Անգլ. լ.	3 30
Քրէտի ժէնէրալ (Գ. Կ.) ... Օսմ. լ.	7 10
Պանք տը Գոնս ... »	5 25
Սօս. Շանժ է վուէօր ... Օսմ. լ.	3 25
Թրամուէյ ... »	285

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի ... դրշ.	100
20 ֆրանկնոց ... »	88
Անգլիական ոսկի ... »	110 22
Բոլ Իմբերիալ ... »	90 [illegible]
Քրիմիկ ... »	51 25
Ռուսական Թղթադրամ ... »	8 88
» արծաթ ... »	89 30
Ֆիորին ... »	9
Մէճ. արծ. (տարբ.) ... »	107 39
Վենցոց ... »	102 30
Հինգնոց ... »	102 30
Մէթալիք ... »	98 20
Պղինձ ... »	780
Թղթադրամ ... »	3000

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտրա, 20 Նոյեմբեր ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ գոցուածքաւ	100 13/16
Օսմ. » գոցուածքաւ	8 1/8
» » գոցուածքաւ	8 1/8
Օսմ. փոխառութիւն 1865	19 3/8
» » 1869	10
» » 1871	67 1/2
» » 1872	20 1/2
» » 1873	8 3/4
Փոխառութիւն ... 1877	79 3/4
Պանք Օթոման	13 3/8
Ռուսական փոխառ. 73 (գ. կ.)	95
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	63 1/2
» առանձն. (բրիվիլէժէ)	84 1/2
Տայրա Սանիէ	60 3/4
Ջօմանիալ (փոխառ. Թօչիլտ)	89
Հունգարական պարտաթուղթ 1877	102 3/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	—

Վիէննա, 20 Նոյեմբեր ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	123 20
Օսմանեան երկաթուղի	21 20
Բարիզ, 20 Նոյեմ. ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ	
Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 % ... բաց	108 25
» » 3 % ... բաց	78 75
Օսմանեան քոնսոլիտէ բացուածքաւ	8 22 1/2
» » գոցուա. (գ. կ.)	8 25
» » 1865	58
» » 1869	49
» » 1873	44
Օսմանեան երկաթուղի	45 25
» Բէժիի բաժնեթուղթք	518 75
Պանք Օթոման	591 25
Դրէտի Լիոնէ	522 50
» Ֆոնսիէ	1307 50
Բաժնետոմս Լիոնի (գուբ. կար.)	1222 50
Սուէզի ջրանցք	1903 75
Ռուսական 5 % 1877ի	99 1/2
Իտալական Ռանթ	97 25
Եգիպտական միացեալ գոց	319 37 1/2
Օպանիական (արտաքին)	59 1/8
Բրիօրիթէ Թիւրք	381 25
5% Հելլենական	—
Ձէք Լոնտրայի վրայ	25 31

ԲԱՐԻՁ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Նոյեմբեր 20 ժ. 10, վ. 30

Ֆրանս. Ռանթ, 4 1/2 %	108 32 1/2
Օսմանեան »	8 25
Եգիպտական միացեալ	318 75

ԳԱԻՈՒԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԲԱՂՈՒԱՆ

ԿԱՐԻՆ

Հոկտեմբեր 26.—Քաղաքս խեղճութեան կերպարանք ունի իւր վրայ, վասն զի չահավաճառք, որ իւր միակ հասութից աղբիւրն էր, շատ տկարացած է և աւելի ևս տկարանալու կը քայլէ։ Վերջին ատենները մեծ ու ընդարձակ բաւական թուով մանկութիւններ տեղի ունեցան, որք ուրիշներ ալ թերեւս իրենց եռեւէն քաշեն։

—Ընդհակառակն արմտեաց արդիւնքը լաւ եղած է. սակայն դրամ չմնալուն դին ալ չլներ. ուստի հողագործը կ'ստիպուի դիւրագնոյ վաճառել, և քաղած ստակը իւր տան զանազան պիտոյից չբաւեր, որով առատութեան մէջ նեղութիւն կը կրէ։

—Ազգային վիճակն ալ այդ տխուր դրից ազդեցութիւնը կը կրէ։ Եկեղեցւոյ կալուածք՝ որ լաւ տարիներ իրը 1200 ոսկի հասոյթ կը պտղարերէին, թէ՛ վարձուց նուազմամբ և թէ՛ անվարկ մնացած կրպակներով մեծ տարբերութիւն կրած են։ Այս նուազման հետեւանքն եկեղեցւոյ և վարժարանաց վրայ զգալի կը մնայ։

Ազգային վարչութիւնն և թաղական խորհուրդն առանց այդ ձախողութենէ վնասելու կ'աշխատին, և պէաք եղած ինամքը կը տարուի։ Եթէ արդիւնքը բարձր ակնկալութիւններ չգոհացներ, մակայն հնարաւորը և կարելորը կը լրացնէ։

—Սանասարեան վարժարանին երեք նախկին ուսուցչաց վրայ երկուքը ևս յաւելան՝ որք են Պ. Աւետիք Տ. Յակոբեան և Պ. Գրիգոր Ումիկեան։ Աշակերտաց թիւն 95ի հասած է, և ուսումնական ընթացքը կը յառաջէ ամենայն ճշդութեամբ։ Աշակերտաց թիւը յաւելուածական նոր շինութիւններ կատարել ստիպած է, որք ապարտելու մօտ են։

ԲԱԲԵՐԴ

Հոկտեմբեր 27.—Երկու տարին անցաւ որ անգլուխ և անհովիւ մնացած է Բաբերդի վիճակը, և բաղդին արկածից ձեռքը թողուած։ Դեր. Ամբրոսիոս Ծ. Վ. Ռուբինեան՝ առաջնորդական պաշտօնավարութենէ ձեռնըթափ, քանի մը ամիս քաղաքիս մէջ մնալէ յետոյ, օր մ'ալ յանկարծ առանց ումեք լուր տալու մեկնեցաւ ի Տրապիզոն և անտի ի Պոլիս։ Ազգային Պատրիարքարանը Դեր. Ռուբինեանի և տեղական ժողովոյ միջև ծագած խնդիրներուն քննութիւնը յանձնած էր հանգուցեալ Նաղարեան Մատթէոս եպիսկոպոսի՝ որ նախ ուշացուց, յետոյ հրաժարեցաւ և վերջէն վախճանեցաւ. այլ խնդիրը չէ վերջացած և կը մնայ տակաւին։

Դեր Ռուբինեանի պաշտօնը թողլէն յետոյ, Պատրիարքարանի կողմանէ տեղապահ նշանակուեցաւ Տ. Ճաճատ քահանայ Ներսէսեան (Ներսէսեան Գրիգոր էֆէնտի եղբայրն), այլ և սա վախճանեցաւ և Պատրիարքարանն նոր տեղապահ չանուանեց։ Տարի ու կէս է որ այդպէս կը մնամք։

Առաջնորդարանիս ալ առաջ փակ մնաց, Դեր. Ռուբինեան բանալիները մէկտեղ տարած լինելով։ Ցետոյ գոյութեան մը զրոյցի վրայ ոստիկանութիւնն իւր պահպանութեան ներքեւ առաւ, և այժմ ամենայն ինչ, սպասք, տոմարք, նաև Ս. Միւռոնն անդ կը մնան, և ընդհանուր ու վարչական ժողովները գործելու անհնարութեան մէջ են, և ժողովուրդը կատարեալ անիշխանութեան մատնուած։

Դեր Օրմանեանի ի Պոլիս երթալուն առթիւ խնդրեցինք որ դարման մը տանի. այլ նա յանձն չառաւ, զի Դեր. Նաղարեան քննիչ կարգուած էր։ Այս անգամ Պոլսէ ի Կարին դառնալուն մեր խնդիրը կրկնեցինք. այլ նա տակաւին յանձն չառաւ յատուկ հրահանգ չունենալուն։

Պատրիարքարանը իրաւունք ունի Դեր. Ռուբինեանէ Ռուսիոյ հանգանակութեան հաշիւը պահանջելու. եթէ ուզէ կարող է Բաբերդի մէջ մնատ. կարարութեան հաշիւն ալ պահանջել, զոր Դեր. Ռուբինեան յանձն չառաւ Գաւառական Ընդհանուր ժողովոյն ներկայել։ Մակայն չենք կարծեր թէ Դեր. Ռուբինեանի դժկամակութիւնը կամ յապաղումը պատճառ կարենայ լինել ամբողջ վիճակ մը անհովիւ և անդլուխ թողու։

ԿԻՐԱՍՈՒՆ

Հոկտեմբեր 26.—Ազգային վարժարանը բարեկարգ ու գոհացուցիչ վիճակի մէջ կը յաջողուէ։ Ազգկանց վարժարանի ձեռնադրուած վիճակահանութիւնը պիտի կատարի ի մօտոյ, և առ այս հարկ եղած պատրաստութեանց ձեռնարկուած է։ Ցոմանկներն ի վաճառ հանուած են արդէն։

—Ջանասիրաց ընկերութիւնը կը պատրաստուի թատերական երեկոյթ մը տալ տաճկերէն լեզուաւ։ Ներկայանալի նիւթերն են «Մուխթարալը Օրման» և Պէշիկթաշլեանի «Երից Բալաց» կատակերգութիւնը, տաճկերէնի թարգմանուած։

ՄԱԼԱԹԻԱ

Հոկտեմբեր 25.—Առաջնորդարան և վարժարան գոց են ստակի պակասութեան առթիւ, մինչդեռ անգին երկուց վանուց տարեկան 70–80 ոսկւոյ եկամուտներն և կազմաւորեալ Անձնուէր ընկերութեան 70 ոսկին, երբեմն և հինգ նորաշէն կրպակներն, ուրիշ ազգային շահու աղբիւրներն, ինչպէս նաև Հընդկաստանի կողմանէ յօգուտ տարաբաղդ Անձնուէր ընկերութեան եկած գումարն եպիսկոպոսի մը և մի քանի երեւելեաց քսակները կը պարարեն։

—Մալաթիա ազգային կառուց եղանակներ ունի մարտի ամսոյն։ Այս տարի արտասովոր կարի վաղ ժամանեց այդ տխուր եղանակ. դատարանաց անդամոց ընտրութիւնն է որ կառուցնելի կը մնատակարարէ։ Բան թեկնածու չորպաճիներ կան այդ սրբազան պաշտօնի. ի հարկէ ադանց մին կամ երկուքը պիտի գոհ ըլլան կատարուած ընտրութենէ, իսկ միւս ձեռնունայն ելնողներ կատաղաբար կը կռուին միմեանց դէմ։ Այս պատճառաւ ոտանկոս կ'ըլլան ողջոյն Մելիտինէբնակ Հայոց կենսական խնդիրներ։ Այս պահուս կը կատարուի այդ չարագուշակ ընտրութիւնն և այժմէն սկսած է արծարծուիլ յուզումն։

Դատական հարցաքննիչ հաճի Խալիլ զատէ Հիւսէին էֆէնտի, Դատական ատենի անդամ Ատուր էֆէնտի Սարրաֆեան, և օգնական հարցաքննիչ Նարոլեան էֆէնտի Պաղտասարեան դադրեցան պաշտօնավարութենէ ի մեծ ցաւ տեղւոյս ողջամիտ հասարակութեան։

Մեծ էլեկտրական Թալաս և իւր Վարդապարեան դպրոցն.

Երեք հազար հոյակապ ու քարակերտ տուներէ բաղկացեալ այս գիւղաքաղաքը Կեսարիոյ քաղաքի արեւելեան կողմը կ'իյնայ մէկ ժամու չափ հեռաւորութեամբ, Արգէոս բարձր լեռան առջեւ արձանացած կրկնագագաթեան լեռնակի մը ստորոտը շինուած՝ քաղաքահայեաց զառիվայրի մը վրայ։ Թալաս՝ իւր նմաններուն, այսինքն կեսարիոյ քաղաքի շրջակայքը գտնուած այլուարձաններուն մէջ առաջինը, նախապատիւը համարուած է միշտ՝ իւր չքնաղ դրութեամբը, օդոյն ու ջուրին առողջարարութեամբը, և մանաւանդ իւր բնակչաց բազմութեամբ և աղնուամտութեամբը, մինչեւ անուանիլ ի կեսարացւոց Փոքր Եէնիդուն Կեսարիոյ։

Թալասու Վարդ-Պատրիկեան դպրոցին բարեկարգութեան և յարատեւութեան վրայ հսկիչու համար, ի Կ. Պոլիս գտնուած մեր ազնիւ հայրենակիցներէն Մեծ. Սերովբէ աղա Կիւլպէնկեանի հովանաւորութեամբ և Տր. Թ. Թիրեաքեանի ատենապետութեամբ ու Սերովբէ էֆէնտի Թիւրապեանի ատենադպրութեամբ «Խնամակալ Հոգաբարձութիւն Վարդ-Պատրիկեան դպրոցին Թալասու» անունով յանձնախումբ մը կազմեցաւ և սկսան դպրոցին յառաջադիմութեանը համար մեծ և արդիւնաւոր ջանքեր ընել դրամական մասնակցութեամբ և յատուկ օրէնքներով ու կանոններով, որք Տ.Տ. Թ. Թիրեաքեանի հմտութիւն և բազմավորձ մտաց ծնունդներն են, ի կատարեալ բարեկարգութիւն վարժարանիս, անկախ կացուցանելով զայն ժողովրդական ո՛րեւէ ազդեցութենէ։ Իրենց ուսումնական և կրթական հրահանգաց կէտ առ կէտ գործադրութեանը հրսկելու համար ժողովրդական համհանգութեամբ մանաժողով մը կարգեցին Թալասու մէջ, որ իւր ուսումնասիրութեամբ և հաստատամիտ սկզբանց և ջանից յարատեւութեամբը կը համապատասխանէ Յանձնախմբին ամէն փափաքանացը։ Ուստի հիմա Վարդ-Պատրիկեան դպրոցիս մէջ ութն ընտիր դասատուներ (յորոց մին բուն իսկ Գաղղիացի է, բազմահմուտ՝ Մ. Տանժէ անունով՝ դասատու գաղղիերէնի), օրը եօթնական ժամ դաս կուտան ուսմանց զանազան ճիւղերու վրայ։

Վարժապետաց ջանիցը համեմատ՝ ո՛չ սակաւ բերկրաւորութիւն է տղայոց սրբամտութիւնն և օրըստօրէ յառաջադիմական ցոյցերն, որք գրեթէ ընդհանուր Թալասու ժողովրդեան ուշը ու միտքը գրաւած են, և կրնամ վստահապէս ըսել որ եթէ երեք տարի այս ոգւով շարունակուի վարժարանս, Թալասս մեծ և դեղեցիկ կերպարանափոխութիւն մը պիտի կրէ և բարի օրինակ և խրախոյս պիտի հանդիսանայ ուրիշ ազգային դպրոցաց, որուն համար կը մաղթէ և կը յուսայ

Կ. Ծովհաննէս Վարդապետ
Մաժանուն

1884 Նոյեմբեր 3
Կ. Պոլիս, Կէտիկ-փաշա

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷԷՐԻ

Ինչպէս ասկէրիյէ տայրէսի իշուն մուգթաղի քէրէսէթ մէվքիի միանգամայայ գանուլարագ մահը հալը բուսմինն օն պիրինճի փաղար կիւնի գարատատէսինն քէշիսէսի վէ երթէսի կիւնի եւուզտէ պէշ թէնզիլ իսէն օլտուղը հալտէ գապուլի իլէ իհալէյի գաթիյէսինն իճրաաը մուգաարէր պուլունմադլէ մեգքիւր քէրէսթէյի թէսլիմ վէ իթայա թալայ օլանլարքն եէվմը մէգքիւրէ գատար տայրէյի մէգպուրէյէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

Ցի թշրինի սանի, սէնէ 1300

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷԷՐԻ

Ինչպէս ասկէրիյէ տայրէսի իշուն մուգթաղի քէրէսէթ մէվքիի միանգամայայ գանուլարագ մահը հալը բուսմինն օն պիրինճի փաղար կիւնի գարատատէսինն քէշիսէսի վէ երթէսի կիւնի եւուզտէ պէշ թէնզիլ իսէն օլտուղը հալտէ գապուլի իլէ իհալէյի գաթիյէսինն իճրաաը մուգաարէր պուլունմադլէ մեգքիւր քէրէսթէյի թէսլիմ վէ իթայա թալայ օլանլարքն եէվմը մէգքիւրէ գատար տայրէյի մէգպուրէյէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

8 թշրինի սանի 1300

1—3

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՇԱՎԷՆԻ

Պ. Շավէն, որ Վեհ. Սուլթանին պալատան մատակարարն է, պատիւ ունի ծանուցանել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ իւր նոր վաճառատանց բացումը որոշուած է

Երկուշաբթի 24 Նոյեմբեր

ՇԱՎԷՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ կը հրաւիրէ իւր յարգոյ յաճախորդները գալ այցելել արուեստական գործոց և փարիզեան վերջին արտադրութեանց իւր ճոխազարդ ցուցահանդէսը։

Վաճառատունը փոխադրուած է ի Բերա, Սէրքլ տ'Օրիան

Աբրահամ փաշայի նորակառոյց ապարանքին առջեւնայարքն։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8|20ի Կայսերական Իրատէով Թողեալ Հասոյթք

Գ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ–ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1884

ՀԱՍՈՅԹՔ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ. ծախուց Ղրուշ		Ընդհ. տնօրէնութեան կողմէ վճարեալ ծախք Ղրուշ		Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան ծախք Ղրուշ		Օսմ. ոսկի		Նախորդ ամիսներէն Օսմ. ոսկի		Գումար մինչև 1884 Հոկտ. 31 Օսմ. ոսկի	
Դեղ ամուրջի տուրք: Մախաս (յետնեալ տրոց գանձումն)												
Աղ												
Դրոշմ	9,290,239	74	321,284	05	8,968,958	69	87,406	90	497,574	50	584,978	40
Ոգելից ըմպելիք												
Զինարան												
Մետաքս												
Մախաս: Հասոյթք Բէժիէն									497,282	61	497,282	61
Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն առնուելիք 100,000 Օսմ. լիրայով՝ մինչև ցորոշուն յիշեալ հարկին	93,572	47			93,572	47	912	44	65,330	62	66,243	06
Յաւելուած Կիպրոսի հասութից փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքեստան վրայ փոխանակագրե գրանցիք 130,000 Օսմ. լիրայով									65,000		65,000	
Արեւելեան Ռումէլիի տարեկան հարկէն	1,541,666				1,541,666		15,416	66	107,916	70	123,333	36
Թեմեկբիի տուրք, Մաքեստունէն փոխանակագրով վճարելի									25,000		25,000	
Սերպիոյ, Գարատաղի, Պուլկարիոյ և Յունաստանի բաժին ընկած պարտք												
Գումար	10,925,478	21	321,284	05	10,604,197	16	103,736		1258101	43	1361837	43
Պատրաստ դրամներէ առնուած շահ									7,484	78	7,484	78
Լուսայաշահ (ամիս) դրամոց փոխանակութեան վրայ	6,388	50			6,388	50	63	88	86	12	22	24
Ընդհ. գումար	10,919,089	71	321,284	05	10,597,808	66	103,672	12	1265669	33	1369341	45

	Ղրուշ	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի
Վճարեալ գումարք Կայսերական Իրատէին 10 և երկու յօդուածներով նախատեսեալ արժէքներուն ի հաշիւ		295,000	
Բենսիոնիսթ պարտուց տոկոսին համար Եւրոպա քաշուած և Կ. Պոլիս վճարուած գումարք		729,165	25
Օսմանեան Ընդհանուր Պարտուց Վարչական Խորհրդին ընդհանուր ծախք		12,829	23
Օսմ. Կայսերական Պանքան դրուած ոսկեդրամ		314,618	53
» » »

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
287 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ

ԼԱՆԻՒԵՈՐՔ

Ապահովագրեալք միայն տէր են երաշխաւորեալ դրամագլխոյն և ընկերութեան բոլոր շահերուն

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՏՆՕՐԷՆ
Ա. Հ. ՍՔԷՑՅ
ԳՐԱՀԵՆԵՑԻ ԿԱՂԱՔ, ՀԱՅԼԱՃԵԱՆ ԽԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՅՈՑ

Ք. ԹԵՐԶԵԱՆ
ԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԼԵԶՈՒԻ
312 Բրահամագ Լեզուի եւ մտածուածներու
Երկրորդ Տպագրութիւն
Գին 6 դահեկան արծաթ

Շատ գնողներու համար մասնաւոր զեղչ կը լինի։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց գրասենեակն, Կալաթա, Կէօչէ–օղլու խան, թիւ 12։

Ծանօթ.— Հայոց Միաց. Ընկերութեանց ինքը չկրող օրինակներն անվաւեր են։

Գործի մէջ փոքառու երիտասարդմը կը փափաքի պաշտօն մը գտնել մայրաքաղաքիս մէջ կամ դրսերը։ Դիտէ Տոմարակալութիւն, Ֆրանսերէն և Հայերէն լեզուներով նամակագրութիւն։ Ձեռնհաս է նաեւ վաճառատան մը ներկայացուցիչը լինելու։ Ունի լաւ յանձնարարական և պատուաւոր երաշխաւորութիւն։ Լաւ ճանչելով սոյն երիտասարդն, յատկապէս յանձնարարմամբ պիտ, այն պատուաւոր վաճառականաց որք կը փափաքին քստ ամենայնի ընտիր պաշտօնեայ մ'ունենալ։

Ուղղը կրնայ լրագրոյս գրասենեակն տեղեկութիւն տանիլ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ՓԻՐԼԷՃ–ԴՈՒԲՈՒ, թիւ 3 վաճառատան մէջ մեծ և փոքր քանակութեամբ կը վաճառուին հետեւեալները։
Հանքածուխ, ՆԻՒԿԱՍԼ և ԲԱՐՏԻՖ Զուլերի երկաթ, ՔԱԼՏԷՐ — թիւ 1.
Հանքածուխ, ԲՕՒ.
Տոկուն աղիւս, ԲՕՎԷՆ.

Բոլոր այս ապրանքներն ընտիր տեսակէ են և ԽԻՍՏ ԱԺԱՆԴԵՐՈՎ կը վաճառուին։

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՆՈՄԱՐԵՆԻՆՑ
Պոլսէ—Բաղեր թաղդէ դղոյց թիւ 59

Մեկդոն էֆ. Տէօքմէճեանի վաճառատան մէջ կը գտնուին նոպարներնոց վերաբերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ, որպիսիք են, խանկի՝ սոմբրական, լաւ եւ ընտրագոյն՝ (մարթինքա)։ շաքար՝ Մարսիլիոյ և Թրէստէի։ այլ և այլ տեսակ ըսբարմաչէթներէ զատ, ֆիրանական բուն Ֆուրնիէ։ Սիպիրի թարմ եւ ընտիր իւղ։ Նաբուլի մաքարոն, ձէնովայի եւ Նաբուլի չէրիյէ։ բրինձ՝ Մախասուէ և Ռիզոն։ լուբիա և տիսեռն և. փուն և խիտ համեղ։ անուշեղէնի և խրմարեղէնի յատուկ լաւագոյն ալիւր։ օսլայ (նիշասթա) և արաբօթ։ Քանմիրոյ եւ Այվալըքի ընտիր աճառ։ Լոնտոնի և Մարսիլիոյ քօլա։ Ամերիկայի քարիւղ (կաղ)։ Լոնտոնի ընտիր լեզակ (չիվիս)։ քօնեակ եւ այլ ոգելից ըմպելիք։ սօսա։ թարմ ըսթաքօղ և սարտին։ Այվալըքի ընտիր ձէթ։ թարխանա և պուլիսը։ մէկ խօսքով, սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուի ամեն տեսակներովն լաւագոյնն այն պիտանի բաներու, որք առեւտրական սոյն ճիւղին կը վերաբերին գլխաւորապէս։

Այսեղ յանձնարարութիւն կը կատարուի ուղղութեամբ և կանոնաւորապէս։

Գիները խիստ չափաւոր են։ ԱՊԱՌԻԿ ՉԿԱՅ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ
ԳԵՂԱՐԱՆ
Պ. ԵՒ Հ. ՔԻՒԶԻՒՔԵԱՆ
ԵՂԲԱՐՑ

Երկար ժամանակէ ի վեր՝ դեղավաճառութեան եւ դեղագործութեան զբաղելով հասարակութիւնը զոհացնելու համար մեր ձեռքէն եկած ջանքը խնայած չըլլալնիս յայտնի է մեր պատուարժան յաճախորդաց և բոլոր հասարակութեան։ Այս անգամ ալ, մեր յարգոյ յաճախորդաց դիւրութիւն մ'ըլլալու համար, դեղարան մը բանալ փափաքելով, չատ տարիներէ ի վեր ամենուն ծանօթ Պոլսոյ Եէնի–Ճամի փողոցի 26 թիւ մթերանոցէն դատ՝ նոյնպէս Կ. Պոլիս կամուրջին դիմացը 77 թիւ «Պ. եւ Հ. Քիւզիւքեան եղբարաց» անուամբ դեղարան եւ մթերանոց (տէքօղիթօ) մ'ալ բացած ենք, ուր Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ քիմիական թաղաղութիւններն ու զանազան դեղերը, մեծ խնամով չինուած, եւ ամենէն ընտիր տեսակները կը գտնուին։ Ասոնցմէ զատ ամեն տեսակ զործածուած դանազան տեսակ գինի, արինաբեր ձկան իւղ, Նորվեկիոյ չոքօլա, քօնեաք եւ ուրիշ ըմպելիք միշտ կը գտնուին։ Եկած դեղագիրը խիստ թարմ դեղերով, և մեծ խնամով կը պատրաստուին։ Ասոնցմէ զատ դեղարանին վերնայարկը բժշկաց համար յատուկ տեղ որոշուած ըլլալով, հիւանդութեան մը համար բժշկի հետ խորհրդակցիլ ուզող անձինք, մեր դեղարանը գալով, ամեն կերպով օգուտ կը տեսնեն։

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ
ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆ
ՁԱԳԱՒՈՐ ԳԻՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷՅԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1884 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 30

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղբրէն կամուրջ կէնաղ շրջենաւոյց երթեւեկութեան ժամերը

	Ժ. Վ.	
— 2	Ր. և Ա. Գալատ Կէնիմնհայլէ Մեկզարպուրնու Պէյոլիւքտէրէ Թարապիա Կէնիքէյ ՄէՀէնիա Միրկէօն Պէյազըքէյ Ր. Հիսար Պէկէք (Ամբալուտքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	17
— 3 30	Կէնիմնհայլէ Մեկզարպուրնու Պէյոլիւքտէրէ Թարապիա Կէնիքէյ (Կէնիքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	34
— 4 5	Կէնիքէյ ՄէՀէնիա Միրկէօն Պէյազըքէյ Ր. Հիսար Պէկէք (Ամբալուտքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	19
— 4 45	Ր. և Ա. Գալատ Կէնիմնհայլէ Մեկզարպուրնու Պէյոլիւքտէրէ Թարապիա Կէնիքէյ ՄէՀէնիա Միրկէօն Ր. Հիսար Պէկէք Ամբալուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիկթաշ	33
— 6	Մեկզարպուրնու Պէյոլիւքտէրէ Թարապ. Կէնիքէյ ՄէՀէնիա Միրկէօն Ր. Հիսար Պէկէք Ամբալ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.	25
6 45	Կէնիմնհայլէ Մեկզարպուրնու Պէյոլիւքտէրէ Թարապիա Պէյդօղ Բաշապահճէ Կէնիքէյ Միրկէօն Գանլըճա Ր. և Ա. Հիսար Գանտիլլի Ամբալուտքէյ Զէնկէլքէյ Պէշլիբաշէ Օրթաքէյ Գուզկունճմ. Պէշիկթաշ Իսպիւտար	4
8 45	Ա. և Ր. Գալատ Կէնիմնհայլէ Մեկզարպուրնու Պէյոլիւքտէրէ Թարապիա Կէնիքէյ Միրկէօն Պէյազըքէյ Ր. Հիսար Պէկէք Ամբալուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիկթաշ (ուրբաթ օրերը ՄէՀէնիա պիտի հանդիպի)	34
10	Մեկզարպուրնուն Պէյոլիւքտէրէ Թարապիա Կէնիքէյ Միրկէօն Ր. Հիսար Ամբալուտքէյ Օրթաքէյ Պէշիկթաշ	28

Ամբալուտքէյէն կամուրջ կէնող շրջենաւոյց ժամերը

— 2	Պէշիկթաշ Ամբալուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիկթաշ	33
— 2 40	Ամբալուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիկթաշ	21
— 3 20	Պէշիկ Ամբալուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիկթաշ Գալաթաշ	28
— 4	Ամբալուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիկթաշ	1
— 4 40	Պէշիկ Ամբալուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիկթաշ Գալաթաշ	17
40 45	Հիսարէն Զէնկէլքէյ ուղղակի կամուրջ	19
41 10	Պէշիկէն ուղղակի կամուրջ	4

Ասիական եղբրէն կամուրջ կէնող շրջենաւոյց ժամերը

— 2	Վանիքէյ Զէնկէլքէյ Պէյլերպէյի Գուզկունճուք Գալաթաշ	4
— 2 30	Պէյգօղ Բաշապահճէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	25
— 3 5	Գանտիլլի Վանիքէյ Զէնկէլքէյ Պէյլերպէյի Գուզկունճուք	22
— 4	Պէշիւքտէրէ Թարապիա Պէյդօղ Բաշապահճէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկունճուք Պէշիկթաշ	20
— 4 5	Գանտիլլի Վանիքէյ Զէնկէլքէյ Պէյլերպէյ Գուզկունճուք Իսպիւտար	21
8 45	Պէշիւքտէրէ Թարապիա Պէյդօղ Բաշապահճէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիքէյ Զէնկէլքէյ Պէյլերպէյի Գուզկունճուք Իսպիւտար	22
10 25	Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ	25
(Բաց է կիրակի օրերէն)	Եւրոպական եղբրէն կամուրջ կէնող շրջենաւոյց ժամերը	
— 2 45	Պէշիկթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ամբալուտքէյ Պէշիք Ր. Հիսար Միրկէօն Եէնիքէյ Թարապիա Պէյազըքէյ Մեզարպուրնու Եէնիմնհայլէ Ր. Գալատ	33
— 3 30	Գալաթաշ Իսպիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէյ Պէյլերպէյ Զէնկէլքէյ Ամբալուտքէյ Գանտիլլի Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճա Միրկէօն Եէնիքէյ Բաշապահճէ Պէյդօղ Թարապիա Պէյոլիւքտէրէ Մեզարպուրնու Եէնիմնհայլէ	4
5 30	Գալաթաշ Պէշիկթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ամբալուտքէյ Պէշիք Ր. Հիսար Պէյազըքէյ Էյմիրկէն ՄէՀէնիա Եէնիքէյ Պէյդօղ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Մեզարպուրնու Եէնիմնհայլէ և Գալաթաշեր	34
6 45	Իսպիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէյ Պէշիկթաշ Զէնկէլքէյ Ամբալուտքէյ Գանտիլլի Ր. Հիսար Գանլըճա Միրկէօն Եէնիքէյ Թարապիա Պէյոլիւքտէրէ	22
8 45	Պէշիկթաշ Օրթաքէյ Ամբալուտքէյ Պէշիք Ր. Հիսար Միրկէօն Եէնիքէյ Թարապ. Պէյոլիւ. Մեզարպուրնու	28
10 30	Ր. Հիսար Պէյազըքէյ Միրկէօն ՄէՀէնիա Եէնիքէյ Թարապիա Պէյոլիւքտէրէ Մեզարպուրնու Եէնիմնհայլէ	17
11 10	Եէնիքէյ Թարապիա Պէյոլիւքտէրէ Մեզարպուրնու Եէնիմնհայլէ	34
11 30	Պէշիք Ր. Հիսար Պէյազըքէյ Միրկէօն ՄէՀէնիա Եէնիքէյ	49

Կամուրջէն Ամբալուտքէյ երթեւեկող շրջենաւոյց ժամերը

— 3 30	Ուղղակի Ամբալուտքէյ	4
— 4 10	Ուղղակի Պէշիք	17
9 50	Պէշիկթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ամբալուտքէյ Պէշիք Ր. Հիսար (Վրասփոր եկող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	19
10 25	Պէշիկթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշ. Ամբալուտքէյ Պէշիք	4
11 5	Գալաթաշ Պէշիկթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ամբալուտքէյ Պէշիք (Եէնիքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	22
11 45	Պէշիկթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ամբալուտքէյ Պէշիք	21
12 —	Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ամբալուտքէյ (ուրբաթ և շաբաթ օրերը Պէշիկթաշ)	4

Կամուրջէն Ասիական եղբրէ երթեւեկող շրջենաւոյց ժամերը

— 3 30	Ուղղակի Գանտիլլի	21
4 30	Իսպիւտարէն Գուզկունճուք Պէյլերպէյ Զէնկէլքէյ Վանիքէյ Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշապահճէ Պէյդօղ ՄէՀէնիա	25
9 25	Գալաթաշ Պէշիք. Գուզկունճմ. Պէյլերպէյ Զէնկէլքէյ Վանիքէյ Գանտիլլի (Գանտիլլիի գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	25
10 15	Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշապահճէ Պէյդօղ Թարապիա Մեզարպուրնու Գալաթաշեր	20
10 40	Իսպիտ. Պէշիք. Գուզկ. Պէյլերպէյ Զէնկէլքէյ Վանիքէյ Գանտիլլի Պէշիք (Գանտիլլիի նաւամատոյցը Պէյդօղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	33
11 10	Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշապահճէսի Պէյդօղ	25
11 40	Գալաթաշ Գուզկունճուք Պէյլերպէյ Զէնկէլքէյ Վանիքէյ	26

— Այս նշանը կրող շոգենաւք նշումներ 11ին սկսեալ մէկ քառորդ վերջ պիտի մեկնին։

ԻՍԿԻԻՏՍԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսքիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսքիւտար
2 —	8 40 Պէշիք	2 5	9 — Պէշիք.
2 30	8 55	2 50	9 35
3 —	9 45	3 20	10 — Պէշիք
3 30	10 Պէշիք	3 55 Պէշիք	10 35
4 15	10 20	4 45	11 —
5 —	10 50	5 25	11 25
5 40 Պէշիք	11 15	6 — Պէշիք	11 50
6 15	11 35	7 —	12 5Պշ Գգ(
7 — Պէշիք	12 5	8 15	12 5

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսքիւտարէն	Կամուրջէն	Կամուրջէն	Իսքիւտար
2 —	8 40 Պէշիք	2 —	8 15
2 45	8 45	2 30	9 — Պէշիք
3 30	9 30	3 15	9 35
4 15	9 55 Պէշիք	3 55 Պէշիք	10 — Պէշիք
5 —	10 25	4 45	10 35
5 40 Պէշիք	10 50	5 30	11 —
6 15	11 30	6 10 Պէշիք	11 35
7 — Պէշիք	12 5	7 —	12 5

) Այս շոգենաւ Հրէից տօներուն և ուրբաթու կիրակի չպիտի երթեւեկէ։

ՀԱՐԼԻՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ ԻՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 45 Հարէմէն Պալատ (բաց ի կիրակի օրերէն
5 — Հարէմէն Պալատ
11 15 Հարէմէն » (կիրակի օրերը ժամ 11ին
3 30 Կամուրջէն Հարէմ Պալատ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 45 Կամուրջէն Հարէմ ամսոյ Պալատ
11 — Կամուրջէն Հարէմ ամսոյ Պալատ (կիրակի օրերը ժամ 10.45ին)

ԻՍԿԻԻՏՍԱՐ ՍԻՐԿԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷ

ԵՒ

ԳԱԼԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իսքիւտարէն Գալաթաշ Սիրքէճի
5 15 Իսքիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իսքիւտարէն Սիրքէճի
11 10 Իսքիւտարէն Գալաթաշ
4 30 Սիրքէճիէն Իսքիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գալաթաշ Իսքիւտար
10 45 Սիրքէճիէն Իսքիւտար
11 30 Գալաթաշէն Իսքիւտար

Ծան.—Օդը մեգապատ եղած ատեն, շոգենաւք Իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

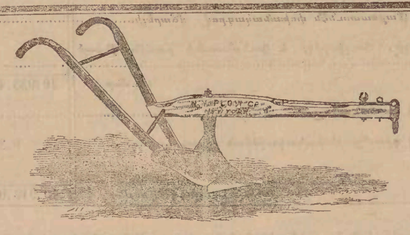

Ս. Մինասեան և Ընկերաց Ամերիկեան Վաճառատան մէջ կը ծախուին Ամերիկայի Երկրագործական գործիքներ։ Զանազան տեսակ Արօրներ, Մարագներու վար տալու գործիք, մեծ և փոքր։ Ցորեն մաղելու գործիք մեծ և փոքր։ Գ.ԲԵՔ։ ու խոտ ջարդող գործիք։ Զանազան գործիքներ բանեցնելու համար ձիով գործող մեքենայ։ Պարտէզի գործիքներ։ Հրդեհի փողոր ջրհան և այլ զանազան Ամերիկայի ջրհաններ։ Այլ և այլ պտղոց ջուրերը հանելու գործիք։ Ջիներու և արջառաց կերը մանրելու ատրճիք, նայլն, նայլն։

Ամերիկեան Վաճառատուն ի Գալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՏՕՔԹ. Ժ. ՍԱԳՍ

Մանկաբարձ թժիշկ՝ վիրաբոյ Պեռլինի համալսարանէն, մասնագէտ իգական սեռի հիւանդութեանց համար։ Տօքթ. Սագս որ նոր եկած է Պերլինէն, կը բնակի Բերա, Վենետիկ փողոց, թիւ 3, Շէյխ էֆէնտիի նորակառոյց չէնքին մէջ։ Հիւանդ կընդունի առաւօտեան ժամն 8–10 և երեկոյեան ժամը 12–3 (ըստ Եւր)։

Ժամը 10էն 12 Բրիտանական դեղարանը կը գտնուի և ժամն 3էն 5 Պոլիս, Սեբիւղ դեղարանն։ Զգալին հիւանդութեանց համար եղեքարական գործողութիւնք կը կատարուին։ Մանրադիտական գործանոց։

Աղքատ հիւանդք ձրիաբար կը դարմանուին։

ՏՈՔԹՈՐ Մ. ԿՐՃԻԿԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել իւր պատուարժան յաճախորդաց թէ իւր բնակութիւնը Պէշիկթաշէն փոխադրած է Բերա, Վալիտէ Զէշմէսի փողոց թիւ 6, ուր կիրակի օրերը մինչեւ կէս օր հիւանդ կ'ընդունի, ժամանաւորաբար ի զգային հիւանդութեանց ենթակայ եղողները։

Իսկ ուրիշ օրեր կը գտնուի Կ. Պոլիս, կամուրջին դէմ Քիւչիւքքեան եղբարց դեղարանը, ժամ 8էն մինչև 11։

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
ԸՆԴ ԴԷԼ Աէքլէր, Կ. Պոլսոյ և Օրէոսի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Անգլիա	2,000	Լէբանոն	4,500
Ավստրիա	3,000	Մարէնկօ	4,300
Անձէլս	1,300	Մարսէյլիա	2,500
Արիս	3,500	Միլր	2,000
Պասսանիս	2,200	Նէրբ	2,000
Պօրտսիս	2,000	Օթէլլօ	5,000
Պրազիլ	2,600	Օրանսու	3,000
Գէլիբաս	2,500	Օդրանդ	4,500
Գասիէ	2,400	Օդդ	2,000
Գադ	2,000	Բասիքիք	1,200
Գօսմ	2,700	Բալերմ	3,200
Տիսս	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինս	1,800	Գիդօ	2,800
Տրաբզ	2,600	Իմպլէթ	4,400
Իրաբզ	2,600	Իմպասս	3,200
Խալքն	800	Լէյլ	3,000
Խանիս	1,700	Լանսս	5,500
Խլամիկ	1,600	Լանիս	3,500
Կալիէս	5,500	Սուլէմս	4,000
Կիրանս	2,200	Սաքս	2,000
Կօզ	1,800	Սիլկիս	2,000
Կրօսնս	2,200	Սօրէնդ	4,300
Հանկ		Թասսս	1,200
Հէրս	2,000	Թ. Ամիրան	3,000
Հիտալկ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թօլէս	2,800
Ճիսս	2,300	Վանդ	3,600
Քէլոս	2,000	Եէտս	3,600
Քօվիս	2,200	Չէպրա	1,000
Լէս	2,000	Զէրս	140

Սէրէնս շոգենաւը, նաւապետ Մանի Անդրէասեան սատ ելաւ ընդհանուր վաճառքով և իւր բեռն պարպելէ յետոյ Օռէսա պիտի ուղղուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԻՏՏԻՒԻՒՐ ՀԻԼՏ
Գործակալ
Թիւ 17–18, Քիւչիւք Մէլէթ խան Գալաթիա

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որ ամէն տեսակ տ'ապրանք կը բանին Լիվերբուլ և Մէնչիսթրէն դէպ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանիա	7,000	Պալթա	3,000
Ադլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ակերբօ	3,000	Նանթ	2,500
Պոդնիա	4,600	Բայոնիա	5,000
Պաթավիա	3,800	Բարթիա	3,200
Պալտիք	2,500	Բարիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սէքսոնիա	5,000	Սիդնա	4,600
Քարալոնիա	4,700	Սարակոսա	3,000
Շերզուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Տէմերարա	2,500	Ամոն	3,000
Կալիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քէսար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Բարքա շոգենաւը, նաւապետ Ֆէրիիւսոն Լիվերբուլէն սատ կրպասուի նոյեմբեր 25ին։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՀՈՒԼ
Գործակատար
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան Գալաթիա

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որ կանոնաւորապէս կը բանին Լիվերբուլ և Մէրէլէյ դէպ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Անուանք	2500	Գամանեան	3700
Անգլերեան	2500	Գալամիեան	3700
Անգլասեան	2500	Գալաֆան	3700
Անտարուզան	2500	Թարբեան	5500
Անթեմեան	2500	Բայերեան	5500
Արարատեան	3700	Բաղրան	5500
Պաղտարեան	6000	Լէսպեան	2200
Պուլկարեան	6000	Լիներեան	2500
Քասթէլեան	800	Սարէնեան	800
Սարէնեան	2000	Տուրզ	700
Տուրզ	700	Օրորդ	700
Էֆիքզն	3700	Բերեան	3800
Ցասիան	3700	Վալենսիան	6800
Ցասէրնիան	3700	Վերմենեան	6800

Ալքասեան շոգենաւը, նաւապետ Քրիսթեան Լիվերբուլէն սատ հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐԴ ԼՈՒՆԴՈՒՆԻՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւսէֆ խան, Գալաթիա։
Նաւատեղեաց, Պարտնայք Ֆրէտ, Էվյանտ և ընկ. Լիվերբուլ
Գործակալներ։
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիսլարդար, Պ. Պ. Քարվիր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահան և ընկ.
Մալդա, Ա. Քասիրերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մարիսիարատ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդալ և ընկ.

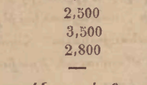

Ն. ԲԱՔԷՔ ԷՆԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսիլիայէ և Բրինդիզի դէպ. կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն և Տրապիզոն երթալիք յատակ չրգենաւն է Լանդրէն որ նոյեմբեր 1ի Մարսիլիայէն և նոյեմբեր 17ին երեկոյեան ժամ 4ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յատակի շոգենաւն է Լ. Մէնդրէլ։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՒԹ ԲԷՊՈՒԼ
Մուհանէ փողոց, թիւ 141

ԲԱԲԱՑԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլէ, Մէնչիսթրէն և Օրէոսի դէպ. կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պրքօ
Արարատ	2,500	Ռոմբրա
Աղքատիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքոնիա	2,500	Ուիլքս
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բուլգարիա	2,800	Թոմբրմիլ

Բարքլա շոգենաւը ի մտոյ Բոսֆորէն պիտի վերադառնայ և անմիջապէս Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Այա–Սոֆիա շոգենաւը Լիվերբուլէն սատ կ'ուղղուի նոյեմբեր 20ին։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Այլեւ գիւրութիւն և հանդստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլէ և Մէնչիսթրէն դէպ. բանող շոգենաւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորուս	4200	Օասրիս	3000
Ֆերոս	4000	Դէրթիա	3000
Ամանդի	4000	Բերա	3000
Ակսոսրիս	3250	Ագամդիք	4700
Թիպա	3250	Լօրիաս	800
Մակասար	3250	Օրիտաս	800
Մարիսթիս	3250	Սէսիլ	700

Օասրէս շոգենաւը նաւապետ Բօլ ամսոյս 17ին Լիվերբուլէն սատ կրպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Վերոյիշեալ շոգենաւք չբեղուպէս յարգարուած են ճանրորդներու համար

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՕՒԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանպազ փողոց, Պոլիս

Տնօրէնութիւն, Լիվերբուլ
ՋԷՕՄԷ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվերբուլ

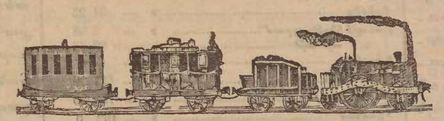

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԷՆԴ ՄԷՋ Կ ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒԶԻՒՔ–ԶԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ 20 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1884, մինչեւ յետոյ տեսութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒԶԻՒՔ–ԶԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒՆԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՅ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60
	Առաւօտ											Իրիկուն									
	ժ. մ.	ժ. մ.	ժ. մ.	ժ. մ.	ժ. մ.	ժ. մ